

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
seu-u. 8. Telefon: 20—23. Csekkzámla: 72056

ALAPÍTÓJA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTOVALLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 Ft,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 Ft.

Hitler és Mussolini négy napig tanácskozott a vezéri főhadiszálláson

„A tengelyhatalmaknak a reájuk kényszerített háborút nemcsak meg kell nyerniök, hanem meg is nyerik”

Tunéziában rendben folynak a védelmi mozdulatok

Vasárnap délután a Német Távirati Iroda nyilvánosságra hozta, hogy Hitler és Mussolini megbeszéléseket folytattak a vezéri főhadiszálláson. A közlemény kiemeli azt a szívélyes légkört, amelyben a fontos tanácskozások lezajlottak. A hetedik Hitler—Mussolini találkozó éppen úgy, mint az előzőek, a nézetek teljes azonosságát igazolta be. Az a körülmény, hogy a tanácskozásokon résztvettek a német és olasz hadsereg vezetői, valamint a két nagyhatalom külpolitikájának irányítói, arra vallanak, hogy a Németország és Olaszország között felmerülhető összes kérdéseket megtárgyalták. Hogy a két államférfi az északafrikai hadszíntér eseményei ellenére háromnapig tanácskozott egymással, azt mutatja, hogy hosszabb időre való terveket dolgoztak ki. A hivatalos közlemény megemlíti, hogy Németország és Olaszország az európai és az afrikai idegen befolyás megszüntetéséért harcol. Afrika megemléke bizonysítja, hogy Németország szíven viseli a három év hadieseményei után a szövetséges olasz birodalom sorsát.

Mint Otto von Heydebreck, a Magyarországi berlini szerkesztője telefonon jelenti, a tunéziai harcok fejleményei elég kifejező módon jutnak tudomására az újságolvasónak a véderő főparancsnokság és az olasz hadsereg nagyvezérkarának napijelentései révén. A tengelysajtó kizárólag a hivatalos közlésekre szorítkozik és egy szóval sem megy bele a harcok napi események taglalásába. Illetékes katonai magyarázók is a legmélyebb hallgatásba burkolóznak. Eddigi tapasztalatok szerint a hallgatás mindig akkor állapítható meg, amikor kivételesen nagyfontosságú és nem mindennapi fejlemények bekövetkezését várják. A szükséges hírekből csak annyit tudhatunk meg, hogy a német és olasz csapatok Tunéziában ezidőig a legsúlyosabb feladatok előtt állnak, amelyekkel idáig még kellett bírkózniuk.

Hitler és Mussolini találkozása

BERLIN, április 12. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A Führer és a Duce találkoztak. A találkozó 1943. április 7-től 10-ig tartott. A Duce útjára Ambrosio hadseregtábornok, az olasz vezérkar főnöke, Bastianini, a külügyek államtitkára, valamint az olasz külügyminisztérium tisztviselői és az olasz főparancsnokság tisztjei kísérték el. A Führerrel a találkozón megjelentek Hermann Göring birodalmi tábornagy, von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokságának főnöke, Dönitz tengernagy, a haditengerészet főparancsnoka és Zeidler tábornok, a hadsereg vezérkarának főnöke. Von Mackensen római német nagykövet és Dino Alfieri berlini olasz nagykövet is résztvettek az összejövetelen. Az átfogó megbeszélések során az általános politikai helyzetet, valamint az együttes hadvezetés minden kérdését is megbeszélték. Minden téren teljes egyetértésre jutottak a megteendő rendszabályok tekintetében. A Führer és a Duce újból kifejezésre juttatták a maguk és népeik szilárd elhatározottságát, hogy a háborút az összes erők teljes harcbevételével a végső győzelemig és az európai, afrikai területet fenyegető minden jövőbeli veszély teljes kiküszöböléséig folytatják. Újból megerősítették a közös célokat, amelyeket a tengelyhatalmak az európai civilizáció védelmében és a nemzetek szabad fejlődésének és együttműködésének jogai érdekében követnek. A háromhatalmi egyezményben tömörült nemzetek győzelmének biztosítása kell Európának a békét, amely minden népnek közös érdekeik alapján történő együttműködéséért kezekedik és amely a világ gazdasági javainak igazságos elosztásához vezetett. A Führer és a Duce közötti megbeszélések és munkatársaik tárgyalásai a rendkívüli szívélyesség jegyében folytak le.

A tengelyhatalmak feladata a hármasegyezményben csatlakozó Japánnal az európai érdeknél tovább nyulik

BERLIN, április 12. (MTI.) A Német Távirati Iroda diplomáciai tudósítója, aki jelen volt a Führer és a Duce megbeszéléseinek színhelyén, ezt írja: Már magában az a tény, hogy a Führer és a Duce megbeszélése négy napra terjedt és minden nap hat órát is, sőt többet igénybe vett, mutatja, mily rendkívül széleskörűek voltak a megbeszélésekre került kérdések. Éppen ez az alaposág, amellyel az összes időszerű és esetleg időszerűvé váló politikai és katonai ügyeket megtárgyalták, fokozza a jelentőségét a hivatalos közleményből adódó annak a megállapításnak, hogy

sem a tengelyhatalmak győzelmi akarataiban, sem pedig győzelmi híftükben nem történt semmi változás.

Vagyis a helyzetnek ez az alapos megvizsgálása, amely kizár minden tárgyilag meg nem alapozott hajlamot a kedvező megítélésre, mindjárt annak a felismerésére vezetett, hogy a tengelyhatalmaknak a reájuk kényszerített háborút nemcsak meg

kell nyerniök, hanem meg is nyerik. Nem lehet elég világosan utalni arra, hogy téves minden találgatás, amely talán a megbeszélésektől valami mást várt, vagy kételkedni szeretne ennek az eredménynek a tényeiben. Ami az ellentábor hírszolgálatában erről az összejövetelről találgatásokként megjelent, azt mutatja, hogy

odaát a hadiesemények megítélésében még mindig az 1914—18-as gondolatvilágban mozognak és egyszerűen semmit nem tanultak azóta, bár erre már alkalmuk lett volna. Amit az ellenséges hírszolgálat ehhez a találkozóhoz a megbeszélések tárgya és a lehetséges következtetésekből hozaköltött, az a realizmusnak olyan hiányát árulja el, amelynek előbb-utóbb keserű csalódásra kell vezetnie.

Azt az akaraterőt és következetességet, amellyel a két történelmi személyiség, a Führer és a Duce cselekszik, akik mindig legyőzhetetlennek látszó akadályokon át vitték sikerekre művüket, soha sem lehet

tulbecsülni. Minden ok megvan arra, hogy

a mostani megbeszélések alkalmával — ezt ismét hangsúlyozzuk — mind a két tengelyhatalom három és fél esztendő háború után nem áll még a totális hadvezetés közepette, hanem csak a kezdetén.

Természetes tehát, hogy a Führer és a Duce összejövetele nemcsak a pilanatnyi hadihelyzet, a kilátások és katonai lehetőségek megállapításának szolgált, hanem magától értetődően már a lehetőségek kihasználásának megkezdéséről is szó volt.

Feltételezhető, hogy a Führer és a Duce legközelebbi katonai munkatársainak jelenléte és többszörös bevonásuk a megbeszélésekbe éppen ennek a feladatnak szolgált. E megbeszélésekkel párhuzamosan behatározott részletes megbeszéléseket folytattak a két államférfi első politikai munkatársai. Ezzel kapcsolatban különösen figyelemre méltó, hogy a

tengelyhatalmaknak az az elhatározottsága, hogy szövetségeseikkel együtt az Európát keleten és nyugaton fenyegető veszélyek teljes és végleges kiküszöbölé-

ség küzdenek, nemcsak annak a tudatából fakad, hogy ennek anyagi lehetőségei megvannak, hanem a történelmi küldetés tudatából is.

Európa szempontjából nézve, ez a küldetés Európa közös szellemi és kulturális tulajdonának megmentéséből és jövőbeli biztosításából áll, amely tulajdon Európa nemzeti kultúráinak gazdagságából származott és jelenti a küldetés az európai földrész szabadságának megmentését és biztosítását, hogy saját európai fogalmak szerint és nemzeti sajátosságuk szerint kialakított életet élhessen. Nem arról van szó, hogy ellentétet találjanak az angol állásponttal szemben, amely a kisebb európai nemzetektől megtagadja a sajátos nemzeti élet szabad kifejezésének jogát és azt ajánlja nekik, hogy törekedjenek megnyerni a Szovjet birodalmat. Európa számára beszélni sem lehet olyan követelésről, amely a földrésznek csak aközött engedjen választást, hogy átadja magát az Európától idegen angol—amerikai vezetésnek, vagy feladja magát az ázsiai bolsevizmusnak. A hivatalos közleményből világosan kitűnik az is, hogy

a tengelyhatalmak feladata a hármasegyezményben csatlakozó Japánnal együtt messze továbbnyulik az európai érdeknél.

A közlemény ugyanis egyidejűen valamennyi nép együttműködéséről szól a közös érdekek alapján és kijelenti, hogy az igazságosság, a nemzetek szabad fejlődése, a világ javainak igazságos felosztása az a cél, amelyért a hármasegyezmény hatalmai a mostani viszonyban küzdenek az angol—amerikai és a bolsevik világuralmi érdekek monopolisztikus igényei ellen.

OLASZ HIVATALOS A HITLER—MUSSOLINI TALÁLKOZÓRÓL

Róma, április 12. (MTI—Stefani.) A két tengelyhatalom vezetőjének beható eszmecserejéve' eltöltött napjai a legnagyobb szívélyesség jegyében folytak le és megelégedtek a két nemzet stílusának. A találkozó napjainak tartalmát ennek megfelelően tények teszik, nem pedig üres szavak a fenntartás nélküli együttműködés minden téren, nem pedig a kilátások kioldozása, vagy az esetlegességekhez alkalmazott elrendezések keresése.

Ezekben a napokban a Duce újabb tanujelét adta fáradhatatlan tevékenységének és kitartásának, amikor állandóan közvetlen kapcsolatban maradt Olaszországgal, foglalkozott minden belső kérdéssel és erre a célra igénybe vett minden gyors közvetítő eszközt, mintha íróasztalánál ülne. A titkári hivatal állandóan serényen dolgozott és a Duce utasításait perceként továbbította.

Április 10-én a Duce és a Führer Göring, Ribbentrop, Bastianini társaságában áttekintette a határozatokat, amelyekről a hivatalos közlemény szól. Azután a két vezér elbúcsúzott és a történelmi eseményt végetért. A találkozót mély személyes barátság jellemezte, amely a két vezért egyesítette. A legelső találkozásokból kezdve kölcsönösen összehangolták gondolataikat és szándakaikat, amely elhatározásaik és megoldásuk folyamatosságában jutott kifejezésre. A mostani találkozó is a két politikus maradéktalan és őszinte szolidaritása jellemezte minden tárgyalási kérdésben, ez teszi könnyűvé és természetessé a találkozót és a határozatokat.

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Hitler és Mussolini találkozása, amely váratlanul érte a világ közvéleményét, az ideiglenes nagy katonai és politikai események bevezetője. Az a körülmény, hogy a nagyjelentőségű találkozás éppen azokban a napokban történt, amikor az északafrikai hadszíntér helyzete miatt Olaszország védelmi problémái akkora váltak, arra mutat, hogy Németország teljes mértékben segítségére lesz szövetségeseinek azokban a problémákban, amelyek Olaszországra a következő hónapokban várnak.

„Mind jobban közeledik a háború a mi területünkhöz” — írta legutóbb Mario Appellus a Popolo d'Italia vezércikkében — „és nekünk belsőleg fel kell készülnünk, hogy minden angolszász katonai erő országunk ellen összpontosítsanak”. Ez a nyílt és tömör megállapítás a Hitler főhadiszállásán megvitatt katonai és a diplomáciai helyzet szükséges ismerése alapján történt. Tudvalevő, hogy Appellus az olasz külpolitikai publicisztikában feldolgozta magát a világszerte ismert Virginio Gaydához és cikkeket nemzetközi körök úgy kommentálják, mint a fasiszta párt hivatalos közléseit. Az angol-amerikai sajtó és a semleges sajtónak az a része, amelyet tengelybarátsággal nem lehet megvádolni, egyre élesebben emeli ki Olaszország kedvezőtlen stratégiai helyzetét. Jelmező illetékes olasz körök jóhiszeműségére, hogy az olasz napilapok „Az ellenség ostobaságai” címmel naponta közlik az ismertebb angol-amerikai lapokból vett idézeteket és jól mulatnak azokon az állítólagos „tavargásokon, szabotázsakciókon, fasiszta pártellenes tüntetéseken és a belső front egyéb gyengeségeiről terjedő híreken, amelyeket jó képzelderejű amerikai vagy brit hírlapírók whiskeys üvegek mellett, vastag borszivarral a szájukban kitalálnak és mint „megbízható forrásból szerzett híreket” ordító betűkkel közölnek.

Alkalmunk volt 1942. szeptemberében végignézni azt a szokatlan autózást, amelyet Myron Taylor, Roosevelt külön kiküldöttje a római Vittorio repülőtérről a Vatikánvárosig tett. Kisérőnk, az egyik nagy római lap munkatársa szellemesen jegyezte meg, hogy az amerikai President egyik bizalmas diplo-

matája saját szemével győződhet meg az olasz belső front helyzetéről és azokról az „elszomorító látványokról, amelyek a római utcákon az olasz nép szenvedéseiről tanúskodnak”. Ha az elnök szentszéki követő kiállhatott volna gépkocsijából és megnézi az olasz bankok előtt sorban álló tömeget, amely az éppen akkor hirdett államkölsőre fizette be megtraktált lírát, bizonyára nem éppen kellemes dolgokról számolhatott volna be washingtoni gazdájának. Természetesen, az ellátási nehézségek miatt Olaszországban is jól megszervezett jegyrendszer van és mondhatni minden közszükségleti cikket kizárólag jegyre lehet kapni. Ennek ellenére a fogyasztóközönség elégedetlenségét sehol sem lehet tapasztalni és az a rendőrségi intézmény, amelynek hivatása a gazdasági minisztériumok rendeleteinek végrehajtása, aránylag kevés alkalommal avatkozik be a törvényes rend fenntartása érdekében.

Az angolszászok elkövétték azt a balgát, hogy az Olaszország elleni invázió szándékukról túlságosan nyíltan beszéltek, ami az olasz vezetőket arra készítette, hogy a több, mint kétezer kilométeres tengerparton kiépítse az Atlanti-fal mintájára a Mediterran-falat, amelynek védőberendezései olyan korszerűek, hogy a legnagyobb erővel végrehajtott partraszállásokat is ki tudják küszöbölni. Az olasz vezérkar a tengellyel szövetséges államok sajtóképviselei közül a spanyoloknak, a bolgároknak és a magyaroknak bemutatta a partmenti erődítményeket. Meggyőződhetünk, hogy Genováól Zaráig hatalmas munkálatokat hajtottak végre a fasiszta „Tudt-szervezetek”. A legidillikusabb tengerparti fűdők, mint Viareggio, Ostia, a velencei Lido egyidőre bezárták kapuikat, hogy avatatlan szemek indiszkrét kíváncsiságát megakadályozzák. A Vezuv tövében, a sorrentói narancsfák árnyékában csak közvetlen közelről vettük észre a beton bunkerekből a tengerre meredő nagykaliberű ágyúk csöveit s még a romantikus Capri-szigetet is katonai arzenállá változtatták. Sziciliába vezető utunk alkalmával nagyszámú Mas-keinget a messinai öbölben s nyilvánvaló volt, hogy ezek a fűrge, jól felfegyverzett csónakok a nap minden percében készen állnak a

fenyegetés elhárítására.

Csak azt láthattuk, amit az olasz hadvezetőség jóhalk látott megmutatni a baráti államok újságíróinak. De az a kevés is meggyőzőtt arról, hogy Mussolini Olaszországa tökéletesen felkészült minden veszedelemmel szemben és azok, akik megkísérelnék fegyveresen olasz földre lépni, a lakosság részéről és az olasz hadsereg részéről a nekik kijáró fogadtatásban fognak részesülni.

A német lapok budapesti és római jelentéseiben, lapszemlék alapján továbbra is hosszasan foglalkoznak Kállay miniszterelnök római látogatásának visszhangjával. A lapok azt írják, hogy mind a budapesti, mind az olasz lapok megjegyzéseiből kitűnik a szoros olasz-magyar barátság hangoztatása. A Relazioni Internazionali cikkében többek között a következőket írja: A háború katonai és politikai vezetésének különösen kényes pillanataiban, amikor a két nemzet egymás mellett folytatja védelmi harcát, a látogatás kihangsúlyozta azt a szilárd közönséget, amely nem állhatott volna fenn, ha nem lenne kifejezője a közös érdekek állandóságának, amelyek a jelenlegi háború fázisait meghatározzák a két nemzet közötti kapcsolatok mind a jelenre, mind a jövőre vonatkozólag. Egy északolasz-országi lap azt írja, hogy ma Olaszország és Magyarország ismét közösen megoldandó problémák előtt áll. A háborún túl azonban a holnapra is kell gondolni. Az olaszoknak nem szokásuk, hogy sokat beszéljenek, vagy vitatkozzanak az ugynevezett háborús célokról, azonban ha elolvassuk az olasz-magyar tanácskozásokról kiadott közleményt, lehetetlen fel nem ismerni a kitűzött célt, amely ezekben a szavakban jutott kifejezésre: ma jobban, mint valaha a két ország szilárdan elhatározta, hogy, szorosan együttműködik a jövőben a közös célokért, valamint Európának valóban igazságos és méltányos alapokon való újjáépítéséért.

A finn sajtó is behatóan foglalkozik Kállay miniszterelnök római látogatásának sajtó-visszhangjaival. Az Ulla Sanomat szerint a magyar kormányfő római útja bizonyítja, hogy Olaszország mind jobban az érdeklődés középpontjába került. NAGY JÓZSEF.

Egyetem Mozgóban

d. u. 2-kor
és
fél 4 órakor

két rendkívüli előadás:

Az utolsó mohikán

(Börharisnya.) — Cooper világhírű regénye filmen.

Harcra születtem

(Cow-boy.)

Ma 5 órakor és 7 ór. kor:

Szerelmi v. har

(Charles Boyer.)

Közügyűlést tartott a kolozsvári Ügyvédi Kamara

KOLOZSVÁR, április 12. A kolozsvári Ügyvédi Kamara szombaton délelőtt tartotta meg évi közgyűlését a Deák Ferenc-utca 8. sz. alatti helyiségében. Sillay István dr. elnök bevezető szavai után Keresztész Zsigmond dr. titkár olvassa fel titkári beszámolóját.

Az elmúlt év teljes munkaprogramját teljesítő titkári jelentés hódolattal emlékeztet meg országgyűlési Kormányzó Urunkról, akinek bőles országglása tette lehetővé a Kamara területét magában foglaló Eszakerdély visszatérését.

Hangsúlyozta a titkári jelentés a joggyógyesítés kérdését és a helybeli kamara vagyoni helyzetének rendezésére vonatkozó feladatokat. Ezzel kapcsolatosan 1942. nyarán a három erdélyi kamara Nagyváradon értekezletet tartott. Az ott hozott határozatokat emlékiratban ismertették az igazságügy-miniszterrel és az Ügyvédi Kamarák Országos Bizottságával. Ezzel párhuzamosan Bartha Ignác dr., kamarai tag, országgyűlési képviselő a parlamentben is szövegezte a vagyoni kérdéseket.

Az ügyvédi kar társadalmi helyzetének megfelelő gazdasági és szociális megerősödése érdekében az okirati kérvény szabályozását, a községi jegyzők magánmunkálatainak rendezését, a középfokú közigazgatási bíróság felállítását és az ügyvédi kamarai bírósági tartja legfőképpen szem előtt a titkári beszámoló.

Azután a Kamara belső életét ismertette a beszámoló. Az évi jelentés szerint 1942-ben a Kamarának 220 tagja volt. Azóta 9 bejegyzés és 11 törlés történt. A bejegyzett ügyvédek közül zsidónak tekintendő 21.

Végül kegyelettel emlékezett meg a beszámoló az elhunyt kartársokról, majd az adózás mértékéről szolgáló fejkvóta adatait ismertette.

A titkári jelentés után Vörzár Ferenc dr. pénztári jelentése és Dáné Elemér dr. kamarai elnök ellenőri jelentése következett.

A jelentések tudomásulvétele után az elnök, indítvány hiányában, a közgyűlést be-
rekezte.

Portugál lap Eden washingtoni tárgyalásairól

LISSZABON, április 12. (MTI-DNB.) Eden amerikai utazásáról a Seculo a következőket írja: Minden jel arra vall, hogy az amerikai és az angol kormány felfogásában még nagyon nagy eltérések vannak és még hosszas tárgyalásokra van szükség. Eden beszéde nem tévesztette meg senkit sem afelől, hogy nagyon nagy nehézségekbe ütközött Washingtonban.

Hagyományos erdélyi szellemben, bátran, megalkuvás nélkül küzd mindennap a magyar nép boldogulásáért az Ellenzék.

Tájékoztató

a hus- és zsirjegyek beállásáról

KOLOZSVÁR, április 12. Kolozsvár sz. kir. város közellátási hivatala a zsir- és husjegyek beállításánál észlelt tapasztalatok, felmerült kifogások és panaszok alapján az alábbi tájékoztatót adja ki úgy a husiparosoknak, mint a fogyasztóközönségnek.

A közellátási hivatal megállapította azt, hogy a zsirjegyek bevezetésére és a zsiradagok kiszolgáltatásával zökkenő nem volt, úgy a husiparosok, mint a fogyasztóközönség hamar megismerte a rendszert és a zsiradagok kiszolgáltatása simán ment. Megállapítást nyert az is, hogy a zsirjegyrendszer bevezetésével tekintélyes számú jogtalan zsirvevő esett el a vásárlástól. A közellátási hivatal etekintetben fokozottabb és szigorubb ellenőrzést fog gyakorolni s azonnal büntető eljárást indít azok ellen, akik jogtalanul jutottak zsirjegyekhez, vagy nem Kolozsváron tartózkodó hozzátartozóik részére váltják be a jegyeket.

A hus kiszolgáltatásánál, mint a közellátási hivatal megállapította, némiképpen zavarta a rendet az, hogy a közönség nem tudott hirtelen beilleszkedni az új rendszerbe. A jegyek felhasználása inkább az eddigi husos napokra toldott, így a levágott állatokat két-három napig hűtőházban kellett tartani. A fogyasztóközönség husigényléseit kívánta kielégíteni, ami természetesen esést okozott a hentesáru-fogyasztásban. Ezért a polgármester rendelkezése folytán dr. Bikfalvy István tanácsnok, a közellátási hivatal vezetője úgy intézkedett, hogy a jövő héten: 12-től 17-ig bezárólag:

4 darab 3-as számú huszszelvényre összesen 20 deka csontos marhahus szolgáltatassanak ki a husiparosok, vagyis ennek a rendelésnek értelmében 1—1 szelvényre 5 deka hus esik. Ugyanezen a héten kiszolgáltatnak 2 darab 3-as számú szelvényre 5—5 deka, vagyis összesen 10 deka hentesárut. Aki marhahus helyett hentesárut akar vásárolni, minden 3-as számú szelvényt beválthatja hentesárra.

A közellátási hivatalnak tudomására jutott, hogy egyes husiparosok nem annyit jegyet vágnak le, mint amennyi husot ennek ellenében kiadnak. A közellátási hivatal felhívja, a közönség figyelmét, hogy ezt ne engedjék meg, mindenkor csak a megfelelő szelvény vágható le. Vagyis ne engedjék azt, hogy marhahus kiszolgáltatása ellen-

ben a sertéshuszszelvényeket vágják le. Arra is felhívja a hivatal a fogyasztóközönség figyelmét, hogy a szelvények mindig csak arra a hétre érvényesek, amelyre ki van állítva. A következő hétre nem vihetik át, s érvényüket veszítik. Csalást követ el az a husiparos, s azonnal megindul ellene a büntető eljárás, aki a heti szelvényeket a

megfelelő husadag kiadása nélkül vágja le és ezért súlyos büntetésben részesül.

Végül közli a hivatal a fogyasztóközönséggel, hogy a husiparosok változtatását a megállapított beállítások után csak legkisebb mértékben és indokolt esetben engedheti meg, mert a husiparos indokolatlan változtatása zavarná a közellátási rendjét. A közellátási hivatal gondoskodik arról, hogy minden husiparos megkapja a megfelelő mennyiséget s nem fordulhat elő, hogy bárki is több mennyiséget, vagy minőségben jobbat kapjon, mint a másik.

Besztercén tartja az EME ideai vándorgyűlését

A muzeum tulajdonába került Seprődi János hagyatéka

KOLOZSVÁR, április 12. Az Erdélyi Művészeti Egyesület folyó hó 9-én, pénteken délután tartotta meg április havi igazgatóválasztmányi ülését. A dr. Tavaszy Sándor alelnök elnökletével és gróf Bethlen Béla főispánnal, Macskássy Attila állami gimnáziumi igazgatóval és más besztércei vezető személyiségekkel folytatott megbeszélések eredményeit. A jelentés meghallgatása után a választmány, figyelembe véve a besztércei vezetők kívánságait, az évi vándorgyűlést szeptember 5., 6., 7. napjaira tűzte ki, kimondta, hogy gróf Bethlen Béla főispánt felkéri a besztércei rendezőbizottság megalkotására, az egyesület és szerveinek vezetését pedig megbízza a vándorgyűlés műsorának előkészítésével.

A folyó ügyek tárgyalása során az elnökség bemutatta a választmányának a dr. Szabó T. Attila igazgatótag szerkesztésében megjelent díszes kiállítás és tudományos értékű emlékkönyvét a dési vándorgyűlésnek. Dr. Herepey Árpád könyvtárigazgató értékes jelentést terjesztett be az Erdélyi Nemzeti Múzeum Könyvtárában a folyó év első negyedében végzett eredményes munkáról. Dr. Szabó T. Attila igazgatótag bejelentette néhai Seprődi János kolozsvári református kollégiumi tanár, a kiváló zene- és népi zenekutató nagyrészt a hagyatékanak özvegy Seprődi Jánosné és családja részéről az Erdélyi Nemzeti Múzeum Könyvtárába való letétbe helyezését. A választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg a Seprődi-családnak az értékes hagyatéka letétbehelyezéséért. Végül a választmány az egyesület címerének és pecsétjének megállapításával, valamint az egyesület igazgatásával kapcsolatos egyéb kérdések megtárgyalásával foglalkozott. Az ülés dr. Tavaszy Sándor üléselelnök zárószavával ért véget.

Az ülés további során az igazgatóválaszt-

A finn testvérmemzetet ünnepelte vasárnap Kolozsvár

A budapesti finn követ és a vendég finn ujságírók látogatás Erdély fővárosában — Wuorimaa követ magyar nyelven mondotta el megnyitó beszédét a K. M. D. Sz. finn estjén

KOLOZSVÁR, április 12. A nyelvben, fajtában, rokonlélekben és hányatott történelmi sorsában felénk sokban azonos finn testvérmemzet sajgó és szellemi életének vezető személyiségei látogattak el néhány nappal ezelőtt Magyarországra. Ma, amikor közös arconalban állunk a minket külön-külön nem egyszer fenyegetett és nem egyszer tragédiákat okozó keleti veszedelemmel szemben, különös jelentőséget nyer ez a látogatás. Bizonyoság annak, hogyha az őshazából való elszakadásunk óta volt is történelmünkben olyan korszak, amikor nemzeti testvériségünk tudata nem is élt oly élénken a lelkekben mint ma, elkövetkezett az az időszak is, amikor áthidalva a népeinket elválasztó nagy tért, testvéri kapcsolatunk ápolása ismét gyümölcsözőn került az előtérbe. Egymás történelmének, sorsának és művelődési vívmányainak megismerése pedig közelebb visz a jövőbeni béke és fejlődéséhez.

A finn lapszerkesztők és ujságírók csoportja Aarne Wuorimaa budapesti finn rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és Ragnar Numelin külügyi sajtófőnök, valamint Uno Hannula kultuszminiszter vezetésével vasárnap a kora reggeli órákban Walter Emil dr. követségi tanácsos, helyettes külügyi sajtófőnök, Illés Illyesvics Miklós dr. miniszteri titkár, Bede Iván dr. követségi tanácsos, Miklós József, a hosszú évek óta Finnországban élő magyar író és Guskó Dezső dr., a Magyar-Finn Társaság alelnökének kíséretében érkeztek meg Kolozsvárra, a magyar Karjala fővárosába.

Ünnepélyes fogadtatás a pályaudvaron

A finn nemzet küldötteit, szeretve várt vendégeinket a pályaudvaron Inczedy-Jókman Odón főispán, Keledy Tibor polgármester, Katona Lajos városi tanácsnok, Csekey István Egyetemi tanár, Mártonyi János egyetemi tanár, a Kolozsvári Magyar Diákok Szövetsége tanárelnöke, Kakas István, a Diákszövetség elnöke, Major László, a Diákszövetség orvosi elnöke, a finn napok egyik rendezője és Takácsy Miklós, a Diákszövetség külügyi vezetője fogadta. A vendégeket először Inczedy-Jókman Odón főispán a város és a vármegye, majd Martonyi János egyetemi tanár, a Diákszövetség tanárelnöke üdvözölte keresetlen, szívből jövő szavakkal. A Központi Szálló éttermében elfogasztott közös reggeli után Kolozsvár finn vendégei Keledy Tibor polgármester vezetésével megtekintették Mátyás király szülőházát, a ferencrendiek kolostorában a rektori irodát, ahol egykor az erdélyi országyűlések is tartottak, a sétányon nemrégiben felépült Múcsarnokot és a Horthy Miklós egyetemi sportteret. A sportkert lövöldésében előkelő vendégeink közül Kettunen Lauri budapesti egyetemi tanár, Aho és Eino Kilpi főszerkesztők maguk is célbalőtték a kitűnő magyar leventepuskákkal.

Ezekután a vendégek a belvárosi református templomot, a Bethlen-bástyát és az ősi Kolozsvár falmaradványait tekintették meg.

A finn kiállítás

Dél előtt 11 órakor a Kolozsvári Magyar Diákok Szövetsége által az egyetemi könyvtár kiállítását termében rendezett Finn-Kiállítás megnyitására érkeztek meg Wuorimaa követ vezetésével a finn vendégek. A követet és kíséretét a könyvtár igazgatói szobájában Kovrig Béla egyetemi tanár, Rector Magnificus fogadta az egyetem tanárainak küldöttsége élén.

A kiállítást, amely számos képpel, grafikonnal, könyvvel és nagyértékű műtárgyakkal szemlélteti Finnország népi, gazdasági, ipari, kereskedelmi és szövetkezeti életét, nép- és közoktatását, ifjúsági mozgalmait, hadseregét, a Lotta-szervezetet, a finn művészetet, irodalmat és a finn-magyar kapcsolatokat, Csekey István dr. egyetemi tanár nyitotta meg.

Dr. Csekey István megnyitó beszéde

— Egy évszázaddal ezelőtt nyelvészeink a török-ugor vonalon szerették volna levezetni harci erényeinket, de most kiderült, hogy a legvitézebb nép a finn — mondotta Csekey István. — Suominen egy nagy fiatalember, azaz: „Ha a finn szabadság elvén, ez azt jelenti, hogy már egyetlen finn férfi sem maradt életben”. Ennek a közösségi érzésnek

adta Finnország ragyogó példáját az 1939—40. évi téli hadjáratban, a bolsevizmus ellen. Hónapokon át földrészek zengették a Kalevala hősi époszáinak új fejezeteit, úgyhogy mi is büszkén ütöttünk dobogó keblünkre: ez a mi fajtánk, akitől harci erényeinket örököltük.

— A finn kis nép — folytatta Csekey professzor —, óriási szellem, technikai és anyagi erőfeszítéseinek bemutatója ez a kiállítás. Testvéri szeretettel üdvözlöm a magyar Karjala fővárosában Wuorimaa miniszter urat, a finn ujságíró küldöttség tagjait és a kiállítást ezennel megnyitom.

Csekey István ezután Kettunen Lauri professzort kérte fel beszédének tolmácsolására. A professzor finn nyelven ismételte el Csekey István megnyitó beszédét.

Wuorimaa finn követ pohárköszöntője

A rector magnificus meleg szeretettel áthatalmolt pohárköszöntőjére Wuorimaa követ a következőkben válaszolt:

— Rector ur Magnificenciája! Szívből jövő és szívhez szóló szavaiért fogadja mélyesség hálám kifejezését.

Mélyen tisztelt Uram! Most kerültem először abba a szerencsés helyzetbe, hogy ellátogathattam Kolozsvárra és különösen nagy öröm számomra, hogy a finn sajtó vezető személyiségeivel együtt jöhettem ide. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy a két rokon nép legkülönbözőbb rétegei között is egyre szilárdabbak lesznek a kapcsolatok. Meggyőző bizonyítéka az egymás iránt érzett rokonszerzésnek és megértésnek, hogy nemcsak társadalmi érintkezés formájában, hanem a tudomány, irodalom és művészet terén is mindjobban közeledünk egymáshoz. Ha az elmúlt évezredekre visszatérünk, arra gondolunk, hogy népeink eredetileg egy törzshöz tartozunk — mint ahogy

Körösfő magyarsága diszkapuval fogadta a vendégeket

A rendkívül barátságos és szívélyes hangulatban eltelt ebéd után Szász Ferenc dr. alispán vezetésével Wuorimaa követ és kísérete néhány órási kirándulásra gépkocsikon Körösfőre utazott.

Körösfőn, ebben az ősi településű magyar jellegzetességekkel zsufolt faluban hatalmas diszkapu és fellobogóztak házak fogadták a testvéri finn nemzet budapesti követét, valamint finn és magyar kíséretét. Fogadásukra gyönyörű ősi népviseletben kivonult az egész falu. A követet és kíséretét dörgő éljenzések fogadták.

„Két rokon nemzet azonos szellemi akaratával áthidalja a nagy távolságot!”

Este 6 órakor a Mátyás Király Diákházban Finn Ünnepi Estet rendezett a Diákszövetség. Ezalkalommal a Kolozsvári Egyetemi Zenekar Kolonits Barna dr. vezényletével Sibelius Finlandia című szimfonikus költeményét adta elő, majd Kovrig Béla Rector Magnificus mondott üdvözlő beszédet.

— Testvérmemzetünk Követe, Wuorimaa Miniszter Ur, Kedves finn Vendégeink, Hölgyeim és Uram! Végtelen erők, zúgó fenyegetések, egészen társadalmi berendezkedés, dacos helytállás a haza szabadságáért és függetlenségéért: ez Suomi — mondotta Kovrig Béla rektor —. Végtelen buzamézők, történelmet hordozó folyók, örökös véráldozat az állam függetlenségéért: ez Magyarország.

Két rokon nemzet azonos szellemi akaratával áthidalja a nagy távolságot és jemtart-

„A rokoni és kulturális kapcsolatok mindjobban kiépülnek!”

A hatalmas éljenzéssel és tapssal fogadott rektori beszédre a finn követ mondotta el magany nyelvű megnyitó beszédét.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uram! Kedves magyar testvéreim! Éppen a közelmúltban, a Magyar Nemzeti Diákszövetség finn ünnepi estjén tapasztalhattam a budapesti egyetemi ifjúság Finnországra iránt érzett rokon szeretetének megnyilvánulását.

Ma újra alkalmam nyílik, hogy a kolozsvári egyetem hallgatóit is üdvözölhessem, mint Finnország hivatalos magyarországi

A nagy lelkesedéssel, éljenzéssel és tapssal többször megismertett megnyitó beszéd elhangzása után a kiállítás rendezői, Major László és Szabó István bemutatták a kiállítás anyagát a megjelenteknek.

Délben Wuorimaa követ és a finn lapszerkesztők résztvettek a Központi Szálló éttermében a Ferenc József Tudományegyetem által tiszteletükre adott ebéd. Ezalkalommal Kovrig Béla dr. rektor mondott pohárköszöntőt, amelyben meleg szeretettel köszöntötte Kolozsvár finn vendégeit, fejtegette a finn-magyar testvéri kapcsolatok ápolásának szükségességét és jelentőségét, majd Risto Rytö finn államelnök és Mannerheim tábornagy, a finn nép legendás szabadsághőseinek egészségére, Finnország felvirágozására és boldogulására ültette poharát.

ezt a tudomány is bebizonyította — megtalálhatjuk a kölcsönös megértés alapfeltételét.

A mai nap ünnepségei azt bizonyítják, hogy Erdély magyarsága is meg kívánja ismerni a finn testvérmemzetet és talán nem kell külön hangsúlyoznom, hogy bennünk, finnekben is él a vágy, hogy magyar testvéreinkhez lélekben minél közelebb kerülhessünk.

Boldog vagyok, hogy kedves meghívásuk révén megismerhettem Magyarországnak ezt a szép részét és szívvel köszönöm a meleg fogadtatást és szeretetteljes vendéglátást.

Jelenlévő honfitársaim nevében szintén köszönetet mondok a szívélyes vendégszeretetért és emelem poharamat a Kormányzó Ur Öfömlétségére, Magyarország és a magyar nemzet egészségére.

Wuorimaa követ pohárköszöntőjét az ebéd résztvevők lelkes éljenzéssel fogadták.

fogadta, majd Tökés Tibor református lelkész üdvözölte lelkes szavakkal a vendégeket. A lelkész üdvözlő szavai után egy népviseletbe öltözött iskolásleány és egy óvodásleány köszöntötte a vendégeket. A fogadtatás után a vendégek Albert János községi bíró házában uzsonnáztak, megízelték a magyaros, frissen sült kürtöskalácsot. A falu bírója körösfői háziszőttekkel és művészi értékű faragványokkal ajándékozta meg vendégeit, akik Bazsó Péter gazda házában meglatogatása után visszautaztak Kolozsvárra.

ja politikában, művészetben és irodalomban a rokonság tudatát, annak a tudatát, hogy mi finnek és magyarok egyek vagyunk! Egyek vagyunk a krisztianizmus védelmében, a humanitás akarásában és a szellemi Európa védelmében. Mélyen átérzi ezt Finnország és az a férfi, aki nemrégén jött nálunk és aki mint a klasszikafilológia professzora, ma mint miniszterelnök irányítja a finnországi sorsát.

Ez a férfi Linkomies miniszterelnök. Jelek az számunkra és jelkép Európa számára is. Egyek vagyunk azonban — folytatta beszédét Kovrig rektor — népi, faji öntudatunk védelmében és minden pogány imperializmus elleni dacos helytállásunkban. Az egységnek és helytállásnak ebben a reményében köszöntöm Ont Követ Ur, azzal a megbecsüléssel, amely a hős nemzet minden fiát megilleti.

ezért a kivált a mai időkben figyelemre méltó teljesítményért, amely értékes tanulmányosága a finn testvérek iránt táplált őszinte és meleg baráti érzéseknek.

Szívből kívánom az erdélyi magyar egyetem ifjúságának, hogy építő munkája a magyar- finn testvéri és kulturális kapcsolatok elmélyítése terén minél több eredményt járjon.

Az ünnepséget ezennel megnyitom, fejezte be Wuorimaa követ beszédét.

Nagy sikere volt az ünnepi estnek

Hídy Franciska, a Nemzeti Színház tagja Jékely Zoltán fordításában Sibelius Fekete róza, Szabédi László fordításában Tavaszdílt az én madárkám, majd Kiss Jenő fordításában Palmgren Májusi hajnal című dalait énekelte el Jodál Gábor zongorakísérettel, nagy tetszést aratva.

Zsira Miklós, budapesti egyetemi tanár Finn sors címen tartott előadást.

— A finn népek is a legkeményebb és leghálatlanabb sors jutott osztályrészül — mondotta Zsira professzor —. Ennek ellenére megállapíthatjuk, hogy északi testvéreink nagy eredményeket értek el a természet elleni harcban. A finn nép akarata letépette a természet durcás erőt. De nagyobb bajt okozott nekik, hogy történelmük során hol a nyugati, hol a déli szomszédjuk akart az ő földjükhöz vetni, vagy méginkább aratni. A professzor ezután néhány tanulságos helyzetképvázlatot adott a finnségről. Óriási lakatlan területeket telepítettek be a finnek, korszerű utrendszert építettek, uralkom alá hajtották a rengetegeket és az öblöket. E nagy távlatban a berendezkedés teljében nyugatról a svédek, délről pedig az oroszok törtek rájuk, vetélkedésükben letiporva őket. Két évszázadig folyt a finn törzsek egymástól való elszigetelődése és megfogyatkozása. A romlást pedig betetőzte, hogy a művelődés szálai is elszakadtak közöttük. A nyugati finnek a svédek terítették a keresztény hitre és vonták be az európai kultúrkörbe, a délieket pedig az oroszok használták fel hódító céljaik eszközeként. Karjalából valóságos hadiműhely teremtve. A svéd uralom jót is hozott Finnországra, a nyugati műveltséget és a polgári-sodást, ám ezzel a finn népi művelődés kibontakozását akadályozta meg. A finnség tehát busás árat fizetett a nyugati művelődés bástyájának szerepéért. Sokszor tört itt meg ugyanis Moszkva garázdá lendülete. 1809-ben Suomi orosz zsákmány tárgya lett és 108 éves megpróbáltatás szakadt Finnországra.

A Kalevala megjelenése után azonban úgy érezte magát a finnság, mint a koldus, akiről kiderül, hogy királyfi, csak most ismert magára, ragyogó önértékére. A Kalevala lett a finn nemzeti élet kovácsa és a jövő ihletője. A benne kifejezett hagyományok jegyében állta a helyét Finnország mindaddig, míg 1917. december 6-án lerázta négyszázéves bilincseit és a szabadság útjára lépett. Mikor egymást felkeressük, évezredek elmények zibongának lelkünkben és elmondjuk egymásnak, hogy mennyit harcoltunk az élethez való jogunkért, mekkora súlyt viseltünk el s mennyit gyarapodtak azok, akiknek védelmében mi csak pusztultunk. Nem félünk azonban a jövőtől, amíg a mennyiség mellett a minőségnek is, a Góliátok mellett a Dávidoknak is lesz helyük — fejezte be beszédét Zsira professzor, egy ősi finn nemzeti imádság finn- és magany nyelvű elmondásában.

A Kolozsvári Egyetemi Énekkar vegyeskarra Benedek Kálmán vezényletével Palmgren Tuutulaulu című szerzeményét adta elő finn nyelven, majd Pacius Finn dalait magyar nyelven. Versényi Ida, a Nemzeti Színház tagja kitűnően adta elő Leino Eino a magyarokhoz, Koskenniemi A szív és a halál című költeményét, Bán Aladár fordításában. Török Erzsébet előadóművésznő Jodál Gábor zongorakísérettel négy keletfinnországi népdal átdolgozást adott elő óriási sikerrel, a közönség kitörő lelkesedésétől kísérve. Major László, a Diákszövetség orvosi elnöke az erdélyi magyar főiskolásság finn-mozgalmát ismertette, majd névszerint felsorolva is köszönetet mondott mindazoknak, akik akár közvetlenül, akár közvetve, mind finn, mind magyar részről, a tulajdonukban lévő kiállítási tárgyak átengedésével lehetőséget nyújtottak a kolozsvári finn kiállítás rendezésére és előadásokkal közreműködnek a magyar-finn kapcsolatok szorosabbra fűzésében és gyöközésüknek előtérbe való megismerésében.

A nagysikerű finn ünnepi est a finn és magyar Himnusz közös elneklésével ért véget.

Az ünnepi est után Kolozsvár városa adott estebédet a finn vendégek tiszteletére, akik gazdag élményekkel, az esti órákban vissza is utaztak Budapestre. (Sz.)

Keresünk megvételre könyveket, könyvtárakat. Cim: „MÓRICZ ZSIGMOND” könyvkiadóvállalat és könyvkereskedés. Budapest, VIII., Baross-u. 1.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Estile b

ÉVFORDULÓ

RESERUVIZ

A tömegbe géppuskáztak Szíriában, mert tüntetett a „rosszminőségű kenyér” miatt

100 halott

ANKARA, április 12. A Stefani-iroda jelenti: A múlt hónapban lezajlott damaszkuszi zavargások során a zavargásokról érkezett újabb hírek szerint több ezer ember tiltakozott a rossz minőségű kenyér miatt. A zavargások alkalmából a rendet a kivonult csapatok állították helyre, amelyek géppuskákból kíméletlen tüzet zúdítottak a tömegre. Így száz embert öltek meg a golyók, ezenkívül igen sokan súlyosan megsebesültek. A hatóságok a holttesteket közös sírba hányták és nem enged-

ték meg, hogy a halottakat végső tiszteltatásban részesítsék. Ez a véres összetűzés március 18-án történt. A rákövetkező napon egy küldöttség kereste fel a hatóságokat és kérte, hogy intézkedjenek a kenyér minőségének megjavítása iránt. A küldöttség nem kapott kedvező választ, mire kiáltották az általános sztrájkot. A sztrájk 10 napig tartott. A megszálló hatóságok újabb zavargások megakadályozása céljából szigorú katonai intézkedéseket rendeltek el.

Husz év munkájának eredményeiről számol be a Szövetség erdélyi szövetkezeti központ csik-szeredai közgyűlése

KOLOZSVAR, április 12. Erdély magyarságának egyik fontos gazdasági intézménye, az erdélyi magyar hitel és gazdasági szövetkezetek központja, a „Szövetség”, ezekben a napokban Csik-szeredán tartja huszadik közgyűlését. Husz évvel ezelőtt, a román megszállás első letargiás éveiben az erdélyi magyarság széles rétegeinek egyik első komoly megmozdulása volt a Szövetség megalakulása. Közel háromszáz magyar szövetkezet maradt árván, irányítás, vezetés nélkül a trianoni békeparancs után Erdély területén. Ezek összefogására alakult meg a „Szövetség” már 1920-ban, de működését a szükséges engedélyek hiányában csak 1923-ban kezdhette meg 289 szövetkezettel.

Husz éves elmes évtörténete

Erdemes ma visszatekinteni a Szövetség husz éves munkájára, mert egyik jellemző fejezete a kisebbségi sorsban élő magyarság létküzdelmének.

Az egyházak, intézmények és magánosok fogtak össze a „Szövetség” megalakítására.

A teljesen magára utalt erdélyi magyarság az adottságoknak és lehetőségeknek olyan kilátástalanságában élt akkor, az anyagi eszközök annyira szűrények voltak, hogy még a szervezésben résztvevők közül is sokan kétkedéssel néztek a bizonytalan jövő elé. De a magyar összefogás csakhamar kiemelte az érdekellentéteken felülemelkedni tudás nagyszerű példáját. Amire a gazdasági élet történetében aligha találunk példát, az Erdélyben megtörtént. Az egyházakon és magánosok jegyzésén kívül a szükséges tőkét — máshol a szövetkezet versenytársának tekintett — néhány magyar bank adta össze.

Erdemes idejegyezni, hogy 1923-ban az igazgatóság tagjai a következők voltak: báró Jósika Gábor elnök, Bocskányi László bankigazgató alelnök, gróf Bethlen György földbirtokos, dr. Drexler Béla földbirtokos, dr. Ferencz József ügyvéd, dr. Ferenczy Géza ügyvéd, dr. Nagy Károly ref. püspök, dr. Haller Gusztáv földbirtokos, Pirovich József ügyvezető-igazgató, dr. Zomorai Dániel kanonok, Fodor Emil képviselői főnök, Rohay László, valamint Valkó Gyula ügyvezető-igazgató. — A felügyelőbizottság tagjai: Reményik Károly, Domokos Ernő, Bodor Bertalan és Kelen Béla.

A munka megindult és lassan, de egyre jobban eredménnyel gyűlni kezdett a szövetkezeteknél a saját tőke. Ezzel újabb hitelforrások nyíltak meg. Erdély falvainak, városainak magyarjai rájöttek, hogy saját kis erőiknek összefogásával, igazi szövetkezeti szellemmel, nagy célok is megvalósíthatók. A közösségi élet iskoláivá váltak a szövetkezetek, nemcsak társadalomgazdasági keretté, de életformává is. A Szövetség tehát nemcsak gazdasági megerősödést, hanem üzleti célkitűzéseket követett, hanem éppoly fontos szerepet töltött be a magyar összetartás érzésének fejlesztésében, a falvak kulturális életében és erkölcsi támogatásában.

Működésének már első éveiben a kisebbségi élet egyik legfontosabb kérdésének tartotta a magyar falu gazdasági megerősödését. A falusi kis hitelszövetkezetek nemcsak a szövetkezeti összetartást, de a népi összetartást is fejlesztették. A nemzetmentartó, kalákás, egymást segítő szellem gyakorlati példáinak sorozatát mutatták ezek a szövetkezetek. A szövetkezeti hálózat mindig és mindenütt áldozatos részt követelt magának ott, ahol a magyarság valamilyen téren küzdelmet vívott. Ha szük-

ség volt rá, megmozdult az egész szövetkezeti hálózat és jószerűen adott nagy összeggel támogatást a rászorulóknak segítségére. De számos kulturális, népkönyvtár, helyi szövetkezetek nagyjelentőségű művelődési munkájáról. A szövetkezetek ezzel is az erdélyi magyarság megmaradásának tényezői voltak.

A magyar kisemberek hitelszükségletének ellátásán felül a Szövetség megszervezte a tejszövetkezeti hálózatot is. Ezzel a magyar falu kisgazdájának nyújtott segítséget anyagi helyzetének javítására, kiragadván őket az uzsorások karmai közül.

Az erdélyi tejhálózat kiépítésével nem-

Erdmények a megszállás idején

A Szövetség munkájának a megszállás éveiben legnagyobb bizonyítéka az a 279 hitel, 130 tej és 33 gazdasági és ipari szövetkezet, amely a bécsi döntés pillanatában hálózathoz tartozott.

Ma több mint 180 hitel, 140 tej és 35 egyéb tárgyú szövetkezet működik Észak-Erdélyben a Szövetség keretében, mintegy százezer szövetkezővel.

A felszabadulás után a kormányzat mellőnyolta a Szövetség munkáját és ezért külön rendelettel meghagyta önállóságát. Ma a Szövetség valamennyi erdélyi szövetkezet célcsoportjának vezetője. Az erdélyi magyar gazdasági szövetkezetek központja az Erdélyrészi Han-

gya, valamint a szász szövetkezetek központja a Raiffeisen és a román szövetkezetek központja a Plugarul, a Szövetség felügyelete alá tartoznak.

A Szövetség és az Erdélyrészi Han- gyia, valamint a szász szövetkezetek központja a Raiffeisen és a román szövetkezetek központja a Plugarul, a Szövetség felügyelete alá tartoznak.

A Szövetség és az Erdélyrészi Han- gyia, valamint a szász szövetkezetek központja a Raiffeisen és a román szövetkezetek központja a Plugarul, a Szövetség felügyelete alá tartoznak.

A Szövetség és az Erdélyrészi Han- gyia, valamint a szász szövetkezetek központja a Raiffeisen és a román szövetkezetek központja a Plugarul, a Szövetség felügyelete alá tartoznak.

A Szövetség és az Erdélyrészi Han- gyia, valamint a szász szövetkezetek központja a Raiffeisen és a román szövetkezetek központja a Plugarul, a Szövetség felügyelete alá tartoznak.

Magyar kisemberek hitellellátása

A felszabadulás után a Szövetség legfontosabb feladata a kormányzat olcsó hitelakcióinak közvetítésével is a kisebbségi időköt átvészelni, régi, kipróbált, érdemes szövetkezetek talpraállítása, anyagi megerősítése volt. Ennek a munkának befejezése után megkezdte hálózata kiépítését, bővítését olyan vidékeken is ahol eddig nem tehetett.

A Szövetség most már teljesíteni tudja teljes mértékben hivatását: a magyar kisemberek hitellellátásának megszervezését, a tejszövetkezetek pedig ma a közellátás szempontjából végeznek nagyértékű munkát.

A Szövetség vajtelepei és ujonnan alapított keményítőgyára is fontos közellátási feladatokat teljesítenek. A Szövetség fejlődésére je-

Gróf Bethlen László beszámolója

A Szövetség nemrégiben a Székelyföldön, Szilágyban és Szolnok-Dobokában összesen 13 értekezletet tartott, melyen többszáz szövetkezet kiküldött jelent meg, hogy megtárgyalja a napirenden lévő fontos szövetkezeti kérdéseinket.

Ilyen nagy találkozó lesz a csik-szeredai közgyűlés is, melyen husz nehéz év munkájáról ad számot dr. gróf Bethlen László, a Szövetség elnöke. A Szövetség kitűnő vezetője komoly

lemző, hogy a bécsi döntéskor 26 tisztviselővel dolgozott, ma tisztviselőinek száma 136.

A Szövetség zárszámadásaiból néhány érdekes adatot olvashatunk, ezek közül az erdélyi köz szempontjából talán legjelentősebb az erdélyi kisemberek megsegítésének számszerű adata. A Szövetség 1942-ben az 1941. évinek kétszeresét, több mint 19 ezer váltóhitelt folyósított 9 és félmillió pengő értékben. Ebből 17 és félszer váltó 5 millió 735 ezer pengő értékben megőrződött, mégpedig egészen kisemberek érdekét szolgálta. A 19 ezer váltó közül 15 ezer 300 pengőn aluli volt. A több mint 9 millió pengőből 7 millió pengő a hitelszövetkezetek, a többi a gazdasági szövetkezetek útján jutott a kisemberek kezébe.

Meghalt Máthé Sándor kolozsi református esperes

Magyar közéletünknek ismét egy derék harcosa távozott el sorainkból. Szombaton délelőtt szívszélhűdésben váratlanul meghalt Máthé Sándor esperes-lelkész, az erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsosa, az országos református zsinat tagja. Kolozs vármegye közigazgatási bizottságának tagja. Ezelőtt 37 esztendővel állott be a sorba egy eldugott kis faluban, szegény református magyarok pásztorául és Ördögkőressztr szegény népe némsokára megértő testvért tisztelt a fiatal lelkipásztornak. A világháború után Kolozs közszegyelekezete hívta meg lelkészül és azóta törhetetlen buzgósággal vezette ennek a közösségnek nemcsak egyházi életét, de az ottani kis magyarság minden életkérdését. Közben a kolozsvári egyházmegye esperesévé választotta, az egyházkerület pedig igazgatótanácsossá és zsinati taggá. Kolozs

vármegye közigazgatási bizottságának hosszú évek óta tagja és élénk részt vett a vármegye dolgainak intézésében.

Temetése Kolozson lesz kedden délelőtt 11 órakor. Hogy kolozsvári barátai és tisztelői is résztvehessenek a végtiszteltetésben, kedden délelőtt rendkívüli autóbuszjáratot állítottak be. Reggel 8 órakor indul az egyik és 10 órakor a másik kocs a főpostaépület háta mögül.

Az erdélyi református egyházkerület és kolozsvári egyházmegye saját halottjának tekintve a hűségese munkát és kitartó vezetőt és arra kéri a barátokat és tisztelőket, hogy a koszorúmegváltási adományukat küldjék el a Mussolini-utáni református lelkészhivátnak, ahonnan azt a kolozsi hadbavonultak családtagjának segélyezésére fogják eljuttatni.

A finn-magyar testvériség jegyében mutatja be a

CORVIN

FINN VÉR

c. első finn filmet, mely a finn filmgyártás reprezentatív alkotása. Kiegészítő műsor: „Rókavadászai” és hirdetek.

HÁROM A KISLÁNY

Klasszikus operettfelújítás a Nemzeti Színházban

Megszoktuk a magától értetődő, hogy a nagyoperákat — legtöbbször szövegkönyvük ellenére — zenéjük tartja meg örökfiatalon, de a klasszikus operettekkel sem vagyunk másképpen. Tréfáik az idők folyamán megkoptak, színpadi technikájuk is poros. Hol tartunk az olyan eszközöktől, mint a közönséghez szóló sok „félre”? Am mindent feledtet, hangulata ringat és percek alatt ellenállhatatlannul magával ragad Schubert muzsikája. Az édesidő dallamok, amelyeket Schubert gondolatának és nászindulóinak írt meg, beleszóvta Tschöll-papa lányainak hamisítatlan hécsi történetébe, megveszik ma is a szívünket. Elnyűhetetlen muzsika ez, mert érzelmektől telt, őszinte lélek beszéde.

A Három a kislány szombati felújítását meleg siker kísérte, de be kell vallanunk, hogy ez a siker nem könnyen született. Az első felvonásban akadtak egyenlenségek. Tulhangozások voltak a házastestvér és szomszédasszonyát alakító szereplők, Schubert barátainak szép kvartettjét pedig elfülfülyeskedtek az opareegyüttesből átvézenyelt szereplők; mit sem törődtek a karmester s ennélfogva a zenekar által vett tempóval. András Márton eltulzott titkosrendőrt is kifogásoljuk, de ezektől eltekintve, jó lendületű, hangulatos előadásban volt részünk.

Első helyen a Tschöll-családról kell szólnunk. Csóka József és Hegyi Lili tulzástmentes, kitűnő színészi munkával alakították szerepüket. Másodikfelvonásbeli kettőüket meg kellett ismételnök. Hegyi Lili szép hangja meg is érdemelte a forró tapsokat. A három lány szerepében Szende Bessy, Lőrincz Zsuzsa és Lehmann Lotti lépett föl. Illuziótöltő együttesükből Szende Bessy játszotta Médit. Ezuttal ismét ki kell emelnünk szerepről-szerepre fejlődő, egyre szívesebb alakítóképeségét. Jól érvényesült Lőrincz Zsuzsa szép altja s feltűnt első énekeszerepében Lehmann Lotti. Élvezetük kellemes szoprán hangját s mozgását megélt, hogy a balett egyik szólótáncosnője, Krémer Manci temperamentumosan játszotta a féltékeny Grisit. A divattudósítás nem kényerünk, de ezuttal nem hagyhatjuk emlitelenül gyönyörű stílusait. A Schubert szerepében fellépő Sikolya István kolozsvári színpadon most érte el legnagyobb sikerét. Kellemes, meleg tenorjával és kitűnő játékaival hiteles formában állította elénk a gyámoltalan, de mélyenérző zeneszerzőt. Kifogástalan alakítást nyújtott Ditrói Puslák Béla is, az elegáns világi, Schöber báró szerepében. Bakó József, Fehérpataky Ervin és Szarati József magátólértetődően megállta helyét. Várady Rudolf ugyancsak sikerre vitte kis szerepét. Jól észlekedett be az együttesbe Flóra Jenő, Szentes Ferenc, Sebásty Kálmán és Bereczky Magda. A balettkar is jól szerepelt. Feltűnő tetszést váltott ki Bartos Irén könnyed, művészi tánca.

A vezénylésért Stefanidesz Józsefet, a rendezésért Vitéz Tibort illeti díszet. A díszleteket Varga Mátys, a ruhákat Kecs-keméthy Károly tervezte.

VILLÁMIRDETÉSEK

ELEGANSAN berendezett, különbejáratú bútorozott szobát keres jölnifető, állandó lakó. Címeiket „Előre fizetek” jellegre a kiadoba kér.

EGY jólmenő vidéki fűszerüzlet, más elfoglaltság miatt kiadó. Értekezni Kolozsvár, Radák-u. 2. sz. Vendéglőben.

ELEGANSAN bútorozott, különbejáratú szobát, fürdőszobával és telefonhasználatral keres egvedülálló, magasrangú tisztviselő. Ajánlatokat: 9—2-ig a 29—78. telefonszámmra kérünk.

INTELLIGENS lakótársnő keres tisztviselő Sz. István-ut 36—38. Ajtó 2. 01188

KÖZGAZDASÁG

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter nagy beszédet tartott az Országos Mezőgazdasági Kamara első ülésén

BUDAPEST, április 12. Az Országos Mezőgazdasági Tanács április 9-én, pénteken délután tartotta első ülését. Somssich László gr. m. kir. titkos tanácsos elnöklésével a minisztériumban. Megjelent az ülésen Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Bánffy Dániel br. földművelésügyi miniszter, továbbá Bárczay János, Bárányos Károly és Konkoly Thege Sándor földművelésügyi államtitkárok és a tanács tagjai teljes számban. Somssich László gr. elnöki megnyitó beszédében rámutatott a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény jelentőségére és ezzel kapcsolatban a gazdaságszervezési feladatokra. Biztosította a kormányzatot, hogy a tanács és ezen keresztül a magyar gazdaságszervezési feladatok megoldásában teljes támogatást kívánja nyújtani. Az elnöki megnyitó beszéd után Bánffy Dániel br. földművelésügyi miniszter üdvözölte a tanácsot és rámutatott a közigazgatási és a gazdaságszervezési együttműködésének szükségességére.

— A magyar alkotmányosság gondolatához — mondotta a miniszter — felfogásom szerint nemcsak az országgyűlés intézkedése tartozik, hanem az is, hogy a közigazgatás a szakkérdésekben az érdekelteket meghallgassa, szempontjait lehetőség szerint figyelembe vegye. Különösen szükség van erre a mezőgazdaságban. Az ország egyes tájainak különbözősége, a talaj és az éghajlati viszonyok eltérése, elsősorban pedig a magyar gazda megköveteli a gazdaságszervezési közreműködését a mezőgazdasági ügyek intézésénél. Mindezekre való tekintettel vettem fel a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatba az Országos Mezőgazdasági Tanács gondolatát. Ez a tanács nem azt jelenti, hogy a meglévő mellé csupán formailag életre hívunk még egy tanácsot. Ez a tanács hiányt pótol. Mert ha vannak is egyes szakkérdésekre már külön tanácsok, vagy bizottságok, olyan szervezet még hiányzott, amely a termelési, állattenyésztési és mezőgazdaságszervezési ügyekben is általában az agrárpolitika elvi kérdéseiben a magyar gazdaságszervezési feladatok kifejezésre juttassa. Eppen ezért

a tanácsban képviselve vannak elsősorban a törvénnyel leírt országos mezőgazdasági érdekképviseletek, de képviselve vannak a történelmi múlt országos egyetemes irányú gazdaságszervezési szervezetei és helyi foglalkozásukban a mezőgazdasági élet elméleti és gyakorlati szakértői is.

A tanács feladata sokoldalú. A mezőgazdaságfejlesztési törvény szerint ugyanis a tanácsot megilleti a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos ügyekben kezdeményezési és véleményezési jog. A nemzet az Országos Mezőgazdasági Tanácstól feladata körében építő munkát vár. Az építő munka magában foglalja a gyakorlati kezdeményezést, a szakszerű megítélést, de a jószándékú kritikát is. Meg vagyok győződve arról, hogy a komoly, szakszerű és értékes munka majd eredményesebben fogja igazolni ezen intézkedés életre hívását. Tenni való van bőven: mezőgazdaságunkat meg kell úgy erősíteni, hogy az a háború minden megpróbáltatását kibírassa, de gondolni kell a háború utáni Európa gazdasági rendjében való átrendezésre is. Ezzel egyidejűleg azonban olyan fokra kell fejleszteni, hogy minden gazda megtalálhassa számítását, minden dolgos kéz megkaparhassa kenyerét és hogy a nemzetnek és országának legszilárdabb és megdönthetetlen pillére legyen. Meg vagyok győződve, hogy az Országos Mezőgazdasági Tanács a feladatainak sikerrel fog megfelelni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Khuen-Héderváry Károly gr. elnökhelyettes üdvözölte Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert és köszönetet mondott neki azért, hogy a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény megalkotását a maga részéről is szívén viselte, biztosította annak pénzügyi megalapozását.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter megköszönte az üdvözlést és hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság fejlesztésének széleskörű megalapozása gazdaságpolitikájának egyik elsőrangú célkitűzése, mert a termelő munka az, amelyre mind a mai háborús viszonyok között, mind a háború

utáni időkben építeni kell. Biztosította a tanácsot és ezen keresztül a gazdaságszervezést arról, hogy különös gondot és megértéssel foglalkozik mindenkor a mezőgazdaság ügyeivel.

A tanács ezután a szervezeti és ügyviteli szabályok megállapításáról szóló rendelettel foglalkozott, majd Pataky Ernő dr. miniszteri osztálytanácsos, a tanács ügyvezetője ismertette a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény alapján eddig kiadott rendeleteket. Ezt követően részletesen letárgyalták a kiadásokra kerülő rendelettervezeteket. A felmerült kérdésekhez hozzászóltak Khuen-Héderváry Károly gr., Teleki Béla gr., Jankovich-Bécsi József gr., Reichenbach Béla dr., Thring Károly dr., Csécs Gáspár, Halácsy Ágoston, Groffits Gábor és Mészáros István. A felszólalásokra Bánffy Dániel br. földművelésügyi miniszter és az államtitkárok adtak kimerítő választ.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vaslagabti szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vaslagabti szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről bélyegeken is beküldhetők.

Házasság és levelezés

50 ÉVEN felüli uriember megismerkedne magas, szőke, csinosnak mondott úrral. Levelet „Anyagi támasz” jelíggel a kiadónál.

VEGYES

OCSKA fűzőket újja alakítom és javítom. Telefonhívásra házhoz megyek. Telefonszám 21-46. 1002

ERNYŐÜZEM (Wesselenyi-utca 4., udvarban) szakszerű ernyőjavítást, áthúzást vállal. Kész ernyők raktáron. F

ERDELYI Magánnyomozó Iroda felvilágosítást ad, nyomoz, informál, mindent a legbizalmasabb körülmények között. Bartha Miklós-utca 5. I. emelet. Telefon 17-38.

KERTRENDEZÉSEK és gyümölcsfaültetvényeket vállalkoz. Kertésztemben nagy mennyiségű gyümölcsfaültetvény kapható. — Tordai Lajos, Honvéd-utca 11. F

MUVIRAGOK raktáron és rendelésre legolcsóbban beszerezhetők Dahlia művirágzálonban. Horthy-utca 35. F 843

LEGOLCSÓBB üvegek és képek értékesítése Raduch András, Magyar-utca 31. sz. Telefon 26-29. F

ADÁS-VÉTEL

VILÁGOS búkkafaló, dióháló és konyha, alig használt, rekamie, felnyitó szelvény olcsón eladó. Mindenféle használt butort, szelvényt, rekamie matracot veszek. Szabó, Kádár-utca 12. F 230

HASZNÁLT ruhákat, fehérneműket veszek és eladok. Hívásra házhoz megyek. Roth Dávidné, Timár-utca 22. F

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbéllyegyet legolcsóbban vásárolok. Herczegné bélyegkereskedés, Dávid Ferenc-utca 12. F

MODERN konyhák olcsón eladók. Dermátan-innen: Hory Béla 9. 1014

REKAMIE olcsón eladó. Széchenyi-tér 24. ajtó 2. F 230

ELADÓ egy jókarban levő mély gyermekkosci. Mussolini-utca 124. alatt. 01148

ÉLELMISZERÜZLET berendezés sürgősen eladó. Megtekinthető Pap-utca 61. hátul az udvarban. 991

HÁROMFIÓKOS kasztent, jókarban levőt, megvételre keresek. Címeket „Kasztent” jelíggel a kiadónál kérek. F

RÉGI butorokat, használt ruhákat veszek és eladok. Hívásra házhoz megyek. Benedek, Timár-utca 14. F

ELADÓ egy teljesen üzemképes 930 mm. cséplőgépet, Schikt Nikolson, Budapest gyártmány, 6 cilinderes Buick motorral. A cséplőgép és motor teljesen felszerelt. Cím: Gókán és Faragó, Magyaróvár, Kolozsvár. 01111

ELADÓ vadonatúj, alig használt, duplán bélelt, modern, mély gyermekkosci. Cím a kiadónál. 0894

HÁLÓSZOBA, rézágas eladó. Krotky, Tótfalu KISS Miklós 13. 01109

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbéllyegyeket, régi levélborítékokat bármilyen mennyiségben veszek. Könyvtárakért, egyes szépirodalmi, szakkönyvekért és lexikonokért magas árat fizetek. Kovács könyvkereskedés, Szentgyörgy-utca 3. F 500

KISEBB-nagyobb belföldi perzsaszőnyeg eladó. Zrínyi-utca 12., földszint. 974

KERESEK azonnali megvételre kifogástalan 1941. típusú Wanderer segédmotoros kerékpárt. Ajánlatok Buttyán György, Nagysomkút küldendők. 01139

HÁNGLEMEZEKET, használt, vagy törött állapotban veszek. Konstruktív, Deák Ferenc-utca 7. F

JÓKARBAN levő női kerékpárt keresek. Cím: Deák Ferenc-u. 35. sz. Cukorkaüzlet. 1021

Italkülönlegességek

nagy választékban
Pleszkáts Károlynál, Jókai-utca 13. sz. Telefon: 15-86.

téséről szóló törvény alapján eddig kiadott rendeleteket. Ezt követően részletesen letárgyalták a kiadásokra kerülő rendelettervezeteket. A felmerült kérdésekhez hozzászóltak Khuen-Héderváry Károly gr., Teleki Béla gr., Jankovich-Bécsi József gr., Reichenbach Béla dr., Thring Károly dr., Csécs Gáspár, Halácsy Ágoston, Groffits Gábor és Mészáros István. A felszólalásokra Bánffy Dániel br. földművelésügyi miniszter és az államtitkárok adtak kimerítő választ.

GARANCIÁKÉPES eladót keres Corvin filmszínház cukorboltja. Jelentkezés ugyanott egész nap. Gy 474

UGYES bejáró mosónő szállodába felvételre. Rendszeres minden szakszerű felvételre. Horthy-utca 112. szám. 01170

RENDES urilány, ki háztartásban is segíthetne, nyugodt otthonra talál. Illa kozmetika, Mátyás király-tér 27. I. emelet. 01146

KÉT jócsaladból való urilányt tanulónak felveszek. Illa kozmetika, Mátyás-tér 27. I. emelet. 01146

KADÁRSEGEDEKET boros és berről hordók készítéséhez állandó munkára, jó fizetéssel felvesz Keresztessy János géperőre berendezett hordóüzeme, Marosvásárhely, Kossuth Lajos-utca 20. szám. Gy 472

EGESZSÉGES, tiszta, bejárónőt keresek. Jelentkezni lehet 13-án délelőtt. Deák Ferenc utca 2., számvevőség. Petres. 1022

PERFEKT magyar-német gépirónót keres azonnali belépésre, magyar hivatal. Ajánlatokat „Csak magyar” jelíggel a kiadónál kérek. 01184

ÁLLÁSTKERES

NEMETUL beszélő, gyermekszertető, nem árja nő állást keres. Cím a kiadónál. 990

INGATLAN — LAKÁS

ELCSERELNEM Kolozsvár központjában levő 80.000 pengő értékű házamat ugyanilyen nel Romániában. Torda, Brassó, vagy Székesbányán. Cím a kiadónál.

MAGÁNOS, megbízható urilány butort szobát keres, fürdőhasználat. Telefon 2272

KERESEK belvárosban butorozott szobát, fürdőszoba használat. „Hölgy” jelíggel. 996

MAROSVÁSÁRHELYI egy szoba, konyha, összkomfortos, gázfűtéses lakószobát elcserelnem kolozsvári szoba, konyha, összkomfortos lakással. Cím Orbán Endre Kolozsvár, Majális-utca 10. szám. Telefon 34-88. 01141

ELCSERELNEM belvárosi emeleti modern szoba, hall, komfortos lakószobát 2. esetleg 3 szobás hasonló, földszintes, kertes belvárosi lakással. Cím a kiadónál. 01132

HÁZAT vennék 15.000 P.-ig. Cím a kiadónál. 01185

Motorkerékpárok

javítását szakszerűen vállalja

„Motorkerékpárjavító üzem”

Bethlen-u. 8. (Corvin mellett.)

APRILIS

12

Hétfő

SZÍNHÁZ = MOZI = RÁDIO

A nap kel 5 óra 18 perckor, nyugszik 18 óra 44 perckor. A hold kel 10 óra 33 perckor, nyugszik 1 óra 5 perckor.

A protestáns és róm. kat. naptár szerint Gyula, az újjörög naptár szerint Vazul, az ógörög naptár szerint (március 30.) Kl. János napja van.

Emlékeztető.

1815. április 12-én született Römer Flóris régész, nagyváradi kanonok, a magyar régészet uttörője.

Társadalmi események

Délután 6 órakor: vitéz Nagy Iván miniszteri tanácsos előadása a finn napokkal kapcsolatban: „Suomi: a hősök földje” címen. Az előadás színhelye az új klinika előadóterme, Mikó-utca 4.

Este fél 7 órakor: „Erdélyi testvériség” címen Vita Sándor országgyűlési képviselő tart előadást a belvárosi Ref. Főiskolában, Király utca 22. szám alatti helyiségében.

Szolgáltatás győgszertárak

Szentháromság, Unió-utca 2. Telefon: 20-78. Keresztelő Szent János, Deák Ferenc-utca 9. Telefon: 15-68. Minerva, Wesselenyi Miklós-utca 35. Telefon: 21-54. Magyar Korona, Heltai-utca 3. Telefon: 27-92.

MUZEUMOK: Erdélyi Múzeum űskori, a római, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Rendelésre emléktárgy. Bátya-utca 2. Nyitva 9-13 óráig.

Állati Múzeum. Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9-12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben. Majális-utca 42. Nyitva: 8-13, 15-18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapiokon délelőtt 8-8.30 és délután 3-8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3-9 óráig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Április 12, hétfő fél 6 órakor: AIDA. Thorsten Ralf, a stockholmi királyi Opera művészeinek vendégfellépésével. Bérlet-szünet. Mérsékelt emelt helyárak.

1943. április 13. kedd fél 7 órakor: BÜVÖS SZÉKRENY. Opera. Seherezáde. Balett. Napi bérlet A. 28. szám. Opera helyárak.

1943. április 14. szerda fél 7 órakor: HÁROM A KISLÁNY. Napi bérlet B. 29. szám. Rendes helyárak.

1943. április 15. csütörtök fél 7 órakor: MÁRIA FÖHADNAGY. Bérlet-szünet. Rendes helyárak.

Április 16-án, pénteken este fél 7 órakor: MÁRIA FÖHADNAGY. A Tizedes Szervezet előadása. Jegyeket a pénztár nem árul.

Április 17-én, szombaton este fél 7 órakor: HÁROM A KISLÁNY. Napi bérlet A. 29. szám. Rendes helyárak.

Április 18-án, vasárnap délután fél 3 órakor: A FÖSVÉNY. Olcsó helyárak.

Április 18-án, vasárnap este fél 7 órakor: HÁROM A KISLÁNY. Bérlet-szünet. Rendes helyárak.

Április 19-én, hétfőn este fél 7 órakor: MAGYAR PASSIO. Bemutató bérlet 28. szám. Bemutató helyárak.

MOZIK MŰSORA

ÁRPÁD: A LÁP VIRÁGA. CORVIN: FINN VER. Előadások kezdete 3. 5. 7 és fél 4-kor két rendkívüli előadás: I. AZ UTOLSÓ MOHITKAN (Börharsány) II. HARCRA SZULETET (Cow-boy.)

MÁTYÁS KIRÁLY-mozgó: EGY ASZSZONY VÍSSZANÉZ... Előadások 3. 5. 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor.

RÁKÓCZI: HAI ÁLTÁNY

SPORT

Gyenge színvonalu, lanyha küzdelem után 3:2 (0:0) arányban vereséget szenvedett Kispest a KAC

A második félidő közepéig vezetett a Kispest és a KAC-nak csak nagy zerencsével sikerült góljait elérni

Vereséget szenvedett a DÍMÁVAG-tól a Ferencváros és elvesztette bajnok reményeit — Döntetlenül játszott a Szeged az Újpesttel, a Vasas az Elektromossal — Hat góllal verte a Haladást a NAC

A sors különös szeszélye folytán ezúttal harmadik mérkőzését veszti el 3:2 arányban a KAC. Az első a NAC elleni 3:2, a második a Gamma elleni 3:2 és a harmadik a Kispest elleni eredmény. Mindez azonban lényegtelen. Lényeges az, hogy a KAC elvesztette ezt a mérkőzést és most már biztos kiesőnek tekinthető, sőt azonos a pontaránya az NB I. pofozógépével, a Szegeddel, amely váratlanul pontot rabolt el az Újpesttől és — ha nehezen is —, de fölfelé törekszik.

A kolozsvári csapat nem sokat mutatott a Kispest elleni mérkőzésen, amely a másod-

dik félidő közepéig vezetett és kis szerencsével nagy gólaránnyal is nyerhetne volna a mérkőzést.

A forduló nagy meglepetése a bajnokságra törő Ferencváros veresége a DÍMÁVAG csapatától, amely most már megfosztotta a zöld-fehéreket a bajnoki reményektől, mert a Csepel 34 ponttal biztosan vezet. Másik meglepetés az Újpest—Szeged döntetlen, de meglepetésnek számíthat a Haladás súlyos veresége is.

A vasárnapi forduló eredményei a következők:

Lapos játék, döntetlen félidő után győzött a lelkesen játszó Kispest

BUDAPEST. (Az Ellenzék kiküldött munkatársa jelenti): Vasárnap délután mintegy 3000 főnyi közönség előtt került sor a Kispest—KAC NB I. mérkőzésre, amelyet szűkre és eléggé lanyha játék után a lelkesebben játszó Kispest csapata nyert meg 3:2 (0:0) arányban a KAC ellen, amelyet csak a szerencse mentett meg az igen súlyos vereségtől.

A két csapat Palásthy játékezőtől kezdve erős szélben állott fel és mindjárt kezdés után szabadrugás következett. Pál danesa miatt a KAC kapu felé, amelyet azonban mentett a KAC-védelem. Az 5. percben újabb kispesti támadás következett, amelyet Szaniszló tisztázott. A 6. percben a KAC kissé feljavult. Váci egészen kapuig rohant le a labdával, amelyet azonban Boldizsár jó érzékeléssel kiűtött. A 14. percben újabb szabadrugás következett a KAC ellen és Olajkár I. bombája felső kapufáról pattant ki a mezőnybe. A 18. percben újabb bombát eresztett a kiváló kispesti játékos kapura, de eredménytelenül. A 20. percben Mészáros elől mentett Vass. A 32. percben nagy helyzetet hagyott ki a kolozsvári csapat: Bonyhádi—Váci összjáték után Váci kapu közelből kapufát lött.

A félidő hátralévő része mezőnyjátékkal telt el.

A második félidő első perceiben erősen rohamozni kezd a kispesti csapat és hamarosan meg is lett az eredménye: Egressy szalad kapura a labdával, a kapu előtt nagy kavargatás támad, Plank kifut, a labdát elvéri és azt Mészáros nyugodtan teszi az üres kapuba (1:0).

A gól után egyik kispesti támadás a másik után zúdul a KAC-kapu felé. A kolozsvári védelem szemmel láthatólag megzavarodik és szinte tehetetlenül futkos a pályán. A 13. percben Mészáros rohan a kapu felé, Plank rosszul állja el a szöveget és

Mészáros jobbszélről menthetetlenül sarokba vágja a labdát (2:0).

Az újabb gól még jobban megzavarja a KAC-ot. A Kispest ezzel szemben szárnyakat kap és csak a balszerencsén múlik, hogy nem gózápporral vezet. A 17. percben esik a harmadik gól: Bonyhádi röviden szabadrugást, a labdát Hrottkó kapja és vágja a bal alsó sarokba (3:0).

A harmadik gól után Bonyhádi előre jön, ami szemmel láthatólag jó hatással van a csatársorra. A 21. percben Váci—Kovács IV. összjáték után Bonyhádi kapja a labdát és nyugodtan vágja a tétovázó Boldizsár mellett a hálóba (3:1). A gól szinte kicseréli a csapatot, amely most már nem védekezik, hanem támad és erős fölényre tesz szert, amely a 30. percben kifejezésre is jut. Bonyhádi szépen szökteti Váci, aki üresen szalad a kispesti kapu felé és az eléje kifutó Boldizsár feje fölött a hálóba emeli a labdát (3:2).

A KAC a gól után továbbra is támad, de a kispesti védelem jól tömörül és az eredmény változatlan marad.

A két csapat küzdelmében vitathatatlanul a Kispest volt a jobbik, amely megérdemelten nyerte a mérkőzést. A KAC az első félidőben derekasan harcolt, a második félidőben azonban védelme megzavarodott és ez okozta vereségét. A csapat csak az első gól után javult fel és tette nyitni a mérkőzést az utolsó percekig.

A győztes csapatból Olajkár I., Gazdag, Villányi, Nona, a KAC-ból Pál, Váci voltak jók és a védelem az első félidőben.

Opatú edző a mérkőzés után munkatársunknak a következőket mondta:

— Az első félidőről nincsen mit mondanom. A második félidő első felében védelmünk megzavarodott és az okozta a vereséget, bár az egyik pontot megérdemeltük volna...

Szekernyés (KAC) és Kiss György (KAC) nyerték a kerületi mezei futóbajnokságokat

KOLOZSVÁR. Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel, kedvezőtlen időjárás mellett és gyenge érdeklődés kíséretében bonyolította le a MASZ kolozsvári kerülete a kerületi mezei futóbajnokságokat.

Tizenegy óra után néhány perccel dördült el az indításra szóló jelzés a Gazdasági Akadémia mögötti füves térségen és indult el 10 ifjúsági versenyző, hogy megfussa a 3000 m. távot. Közvetlen indítás után az élen erősen haladó hármas boly alakult ki, amely mindvégig tartotta az iramot. Nagy harc és erős küzdelem után a következő sorrendben érkeztek be a befutók: 1. Szekernyés KAC 10.13.6 mp, 2. Nagy László KAC 10.20 mp, 3. Gudor László 10.23 mp, 4. Heintz Dezső, 5. Bertalan Győző, 6. Katona L., 7. Szabó Ferenc, 8. Boross János, 9. Szénássy József, 10. Bakó Ferenc, mindnyájan a KAC tagjai.

Az eredmények az indulók fiatalságához és a terep egyenlőtlenségéhez képest biztatóknak mondhatók és főképpen az elsőnek beérkező Szekernyés eredménye figyelemreméltó.

Csapatversenyben 15 ponttal első lett a KAC A-csapat (Szekernyés, Nagy L., Gudor, Heintz, Bertalan), második 40 ponttal a KAC B-csapat (Katona, Szabó, Boross, Szénássy, Bakó).

A megjelent érdeklődők a verseny lebonyo-

lítása után a rajthoz tültek: A KAC nagyjai állottak a rajthoz. Heten indultak a szeniorok számára rendezett versenyen, 6200 m. távra. Indítás után az élen Kiss Gyula vezet, utána Kiss György és Gyugyutz, mindnyájan a KAC tagjai. A második fordulónál sem változik meg a helyzet. Élen fut egyenletes mozgással az első három, Kiss azonban alig észrevehető előnnyel vezet. Négyezer méter körül Gyugyutz leszakad, Lőrincz (KEAC) veszi át helyét, utána halad Gyugyutz, akit Bujdos követ. A harmadik forduló után Kiss György növeli előnyét, Kiss Gyula kissé hátramarad, de kitartóan követi klubtársát, aki szép, egyenletes iramban vezet. A negyedik fordulóban lassan kialakul a helyezési sorrend: Kiss György—Kiss Gyula. A harmadik helyért azonban öldöklő küzdelem alakul ki Bujdos és Lőrincz között, míg végül is a következő sorrendben futnak be a versenyzők:

1. Kiss György KAC 20.36.8, 2. Kiss Gyula KAC 20.45.2, 3. Bujdos KAC 22.03, 4. Lőrincz KEAC 22.10, 5. Gyugyutz KAC 22.10, 6. Boross Andor KAC, 7. Dimény KAC.

A versenyt a helyszínen díjkiosztás követte. A díjakat a szövetség részéről dr. Biró és dr. Nagy Lajos nyújtották át, akiknek nagy részük van abban, hogy a verseny figyelem-

Állandó orvosi műszaki szolgálatával

NYERGES IMRE

Orvosi felszerelésének hiányait szakszerűen pótolja, beszerzi, felszerelésének feleslegét előnyösen értékesíti, közvetíti. Bővebbet megkeresésre levélben. Cím: Kolozsvár, Jókai-utca 4. szám.

orvosi műszertára minden idevágó kérdésben az orvos urak rendelkezésére áll!!!

reméltó eredménnyel és a fiatalság nagy tömegének bevonásával bonyolódott le.

Százyole induló, jó eredmények a levente mezei futóbajnokságon

KOLOZSVÁR. Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett és 108 induló részvételével bonyolították le a Gazdasági Akadémia mögötti terepen a levente futóbajnokságokat. A vezetőség és a versenyzők kilenc óra után néhány perccel érkeztek ki a verseny színhelyére, ahol hamarosan megtörtént a versenyzők felállítása és indítása. Az eredmények a következők: A-csoport, 2000 méteres távon, 60 indulóval: 1. Kerekes József 17. sz. csapat, 2. Kitta György 17. sz. csapat, 3. Farkas László 15. sz. csapat. Az első helyezett tájékoztató mp, a másodiké 5.31 mp, a harmadiké 5.31.5 mp. volt.

Az A-csoportbeliek csapatversenyét a MÁV LE csapata (Bihari, Kassai, Konecz, András, Farkas) nyerte 35 ponttal. Második a 17. iparos tanonccsapat 38 ponttal, harmadik a 8 sz. csapat 88 ponttal.

B-csoport, 3300 méter, 48 induló: 1. Nagy Márton 27. sz. csapat 10.18.2 mp, 2. Hajdu József 30 sz. csapat 10.29.52, 3. Szabó József 30 sz. csapat 10.50.5.

Csapatversenyben 1. MÁV LE (Hajdu, Szabó, Sárkány, Ungvári, Schier) 47 ponttal, 2. A 20. sz. iparos tanonccsapat 56 ponttal, 3. A 19. sz. iparos tanonccsapat 106 ponttal. A MÁV LE győzelme előrelátható volt. Versenyzői lelkesmeretesen készültek a küzdelemre és azt megérdemelten nyerték. Mindezek mellett azonban igen figyelemreméltó az iparostanoncok helyezése csapatversenyben, ami igen komoly eredménynek monható.

Az NB I. eredményei:

DÍMÁVAG—Ferencváros 2:1 (0:0).

Csepel—Újpest 2:2 (2:1).

Csokol—Szolnok 3:1 (1:0).

SalBTC—Újpest 2:0 (1:0).

Egy győzelem és egy vereség a kolozsvári NB II-ös csapatok mérlege

KOLOZSVÁR. Vasárnap délután, hűvös, szeles időben került lejátszásra a városi sporttelepen, 1000 néző előtt, a Bástya—CsAK és az MSE—KMAV NB II. mérkőzés. A börtényi csapat a vasárnap délután érkező békéscsabai együttes ellen fölényes és szép játék után könnyen győzött 4:0 (3:0) arányban, míg az MSE nagy küzdelemben 1:0 (1:0) arányban verte a gyengén játszó KMAV csapatát.

Bástya—CsAK 4:0 (3:0)

A kolozsvári csapat már a hatodik percben megszerzi a vezetést, amikor is Geczó—Farkas összjáték után Both közlő a hálóba bombáz (1:0). A 14. percben Békéssy a 16-on belül kézzel üti le a labdát. A tizenegyes Geczó góllal értékesíti (2:0). A 29. percben Enghy pompás beadását Pálffy kapásból lövi a bal alsó sarokba (3:0).

Szünet után a 10. percben Both révén szerzi meg a Bástya a mérkőzés negyedik gólját. A 13. percben az egyik összecsapásnál Salát, a CsAK balszélsője lesérül és utána tíz emberrel játszik a vendégcsapat. A Bástya csapatából különösen Pálffy, Both és Szócs, a

vendégcsapatból Békéssy, Perza és Ullrich emelkedtek ki. Szócsa József a mérkőzést jól vezette.

MSE—K. MÁV 1:0 (1:0)

A marosvásárhelyi csapat csatársorában játszott Kovács I., a NAC, majd a Gamma volt kiváló válogatott csatárjátékos, aki ezúttal is mindvégig kitűnően mozgott. Az első félidő 9. percében Kovács átadását Incze I. hatálmass lövéssel, mintegy 14 méterről helyezte a jobb sarokba. Az első félidőben a KMAV-nak számos alkalma lett volna egyenliteni, de csatárai túl sokat rologattak a kapu előtt.

Szünet után az 5. percben Demény kitor, közlő a hálóba vágja a labdát, de a játékező nem adta meg a gólt, mert a KMAV játékos a dancs után jutott lövő helyzetbe. Ezután Sikó megsérült és a balszálon csak statisztált. A kolozsvári vasutas csapat nyomozó fölénybe került, de a lelkesen és jól védekező MSE-vel szemben már nem tudtak az eredményen változtatni.

Az MSE csapatából Váradi, Giliga és Kovács, a KMAV-ból a fedezetsor elégitett ki. A mérkőzést Soós József vezette.

Tizenhat sikeres népművelési előadást rendezett Szolnokdobokamegyében az EMKE

KOLOZSVÁR, április 12. Az EMKE népművelési szervezete Szolnokdoboka vármegye községeit látogatta végig az elmúlt napokban, Makkai Endre vármegyei népművelési titkár vezetésével. Kackón két előadást tartottak a zsufolásig telt iskolateremben, míg Galgón Jó Imre igazgatótanító közreműködésével az ifjúság részére rendeztek előadást. A következő állomáshelyek Szamosossmező, Nagyboroszló, majd Nagyilonda voltak. Nagyilondán két műsoros előadást rendeztek, nagy érdeklődés mellett. Ugyancsak két előadást rendeztek Csizsáhegy községben is, míg Désánán a bányásztelep kulturális házában arattak szép sikert. Sajóudvarhelyen és Bethlenben is két előadás volt, majd Somkeréken és Désen rendezték előadásukat a közép- és elemi iskolai tanulók részére. Hat nap alatt 16 előadásban közel négy és félezer magyar hallgatót részesítettek a legjobb értelemben vett nemzeti nevelésben. Az előadásokra elkísérte az EMKE-szervező elnöke dr. Schilling János vármegyei alispán és Vitay Sándor

tanfelügyelő is. Az előadássorozat eredményeként megállapítható, Szolnokdobokában a nagyság mindenképpen komoly megerősítésre szorult. Különösen fontos a falu zenei oktatásának megfelelő megoldása. Öröndetes tény, hogy mindenütt, úgy a falvak, mint a városok részéről a legnagyobb érdeklődés kíséri az EMKE népművelési szervezete munkáját. Az EMKE vezetősége egyébként tervbevette, hogy Szolnokdoboka megyében lehetőleg még a közeljövőben megismétli előadás-sorozatát.

Parkettezési

munkákat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentgy-báz-utca 1. (Sebők-cukrászda)

Német hivatalos:

Tunisz városától délnyugatra súlyos harcokat vivnak Arnim csapatai

BERLIN, április 12. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonalon az Izjumtól északnyugatra lévő térségben végrehajtott eredményes tisztogató harcoktól eltekintve, nyugodtan telt el a nap. A léghaderő különféle szakaszokban nagy erővel támadott szovjetállásokat és támadta az ellenség utánpótlását, valamint mögöttes területének ipari célpontjait.

Tunisztól délnyugatra és Kairóutól nyugatra súlyos, változatos harcokban visszavertük az ellenség túlnyomó erővel végrehajtott és légi-erőkötelékekkel támogatott áttörő támadásait. Az ellenségnek részben ellentámadással súlyos veszteségeket okoztunk és 60 páncélost szét-

lőttünk. A déli szakaszon csapatainknak sikerült elszakadniuk az ellenségtől, miután az új állásokban tervszerűen folytatták mozdulataikat.

A vasárnapra virradó éjszaka ellenséges repülőgépek délnyugati és északkeleti Németországban tervszerűen bombázó és gyújtó bombákat dobtak le leginkább nyílt falvakra. E támadások alkalmával és gyenge brit repülő erőnek a megszállt nyugati partvidék ellen intézett nap-pali támadása során az ellenség 13 repülőgépet veszített. A La Manche-csatornában április 10-én a koraregeli órákban rövid ütközetre került sor német űrhajók és három brit ágyunaszád között. Két ágyunaszádot súlyosan megrongáltak. A német hajók sem károkat, sem veszteségeket nem szenvedtek.

Olasz hadijelentés:

Rendben folynak a tengelycsapatok védelmi mozdulatai Tunéziában

RÓMA, április 12. (MTI.) A Stefani-iroda közli az olasz fegyveres erő főhadiszállásának 1051. sz. közleményét:

A tunéziái harcokban a tengelycsapatok védelmi mozdulatai jó rendben folynak. A központi szakaszon a légi-erő hatóság támogatásával visszavertük az ellenséges páncélos erőnek egy hatalmas támadását. Az ellenség 60 harckocsit veszített. Bombázó repülőink hatásosan tevékenykedtek az ellenséges támaszpontok és repülőterek ellen. Az olasz és német vadászipilóták négy ellenséges repülőgépet lelőttek. Két másik repü-

lőgépet a Földközi-tengeren lőttek le légi-szállítmányokat kísérő vadászipilótáink. Angol-amerikai repülőalakulatok bombatámadást intéztek Nápoly, Cagliari és La Maddalena ellen. Nápolyban néhány épület részben beomlott. A lakosság körében négyen életüket veszítették, 34-en pedig megsebesültek. Vadászipilótáink három negy motoros bombázót a tenger felett lelőttek, egy negyediket a légvédelmi ütegek pusztítottak el. A másik két helységen az áldozatok számát még nem állapították meg.

A marguelli katlancsatában 62 brit páncélost lőttek ki a tengelycsapatok

BERLIN, április 12. (MTI.) Interf. A tunéziái harcok súlypontja a pichoni területen volt. Itt az angol csapatok és az amerikai csapatok friss erővel, mindenekelőtt pedig páncélos gépkocsik és francia csapatok támogatásával a napok óta egymás után elszenvedett vereségek után, mindenáron való áttörésre törekedtek. Jól lehet az ellenséges csapatok számban és anyagban erősen fölényben voltak, a legkeményebben vallgató német és olasz csapatok eredményesen állták a harcot. Így azután a nagyszabású

ellenséges terv — nagy kötelékekkel kelet felé áttörni és így a német-olasz páncélos hadsereg hátába kerülni — ezúttal megghiúsult.

A harcok elkezdett voltára már magában az a tény is jellemző, hogy a Marguelli völgyben 62 szétlőtt és legangyobb részét kiegészített brit és amerikai páncélos harckocsi romjai borították a csatateret. Az ellenséges veszteségek nagyságára az is jellemző, hogy az ellenséges csapatok az éjszaka folyamán kötelékeik új-járendezése végett visszavonultak a tengelycsapatok állásai elől.

87 repülőgépet veszített az ellenség Északafrikában egy hét alatt

RÓMA, április 12. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Az angolok és amerikaiak az elmúlt héten Északafrikában 87 repülőgépet veszítettek. Ugyanez idő alatt az olasz torpedó-

vető repülőgépek elsüllyesztettek egy négyezertonnás tartályhajót, a német torpedóvető repülőgépek pedig három hajót találtak el.

Elégedetlenség Amerikában Roosevelt politikája miatt

LISSZABON, április 12. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Észak-Amerikából Portugáliába érkezett hírek szerint az észak-amerikai munkások és munkások körében fokozódó elégedetlenség nyilvánul meg Roosevelt politikája ellen. A Ford-művek mun-

kásai kiálltak a munkából, mert hét munkást fegyelmi vétség címén megbotoztak. Hasonló okból munkabeszüntetésre került sor egy nagy olvasztóban, amely acélt szállít a Ford-műveknek.

A szövetségesek elvetették tekintik az Atlanti Chartát

BERLIN, április 12. (MTI-DNB.) A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz foglalkozik Litvinov washingtoni szovjetnagykövét havannai nyilatkozatával, amely szerint aligha lenne helyes, ha a szövetségesek között a jövőben esetleg előálló hatalmi különbségekre ma súlyt helyeznének, valamint Litvinovnak azzal a kijelentéssel, hogy „a békekötésről legfeljebb olyan alapon folytatásának tárgyalásokat,

hogy a szövetségesek fő célját el ne homályosítsák”. A német lap ezzel kapcsolatban rámutat a szövetségesek között fennálló lappangó ellentétekre. Moszkva — állapítja meg — addig várt a nyílt beismerésével annak, hogy a háború közös célok nélkül küzdjék végig, amíg a szükségnek engedve két háborús társa: Anglia és az Egyesült Államok is nem csatlakozott ugyanahhoz az állásponthoz. Most már tehát ott tart-

nak, hogy az Atlanti Chartát és az angolok és amerikaiak minden más hasonló nyilatkozatát ténylegesen elvetették. Érvényesült végre az a Moszkva által már régóta képviselt álláspont, hogy először harcoljanak mind közösen, azután pedig ha minden jól megy, a lehatalmasabb

majd elveszi azt, ami „biztonsága szempontjából szükségesnek látszik”. Litvinov tehát angolszász részről elfogadottnak tekintheti azt a szovjetfelfogást, hogy az Atlanti Charta, hanem más „magasabb szempontok” érvényesüljenek a szövetségesekkel szemben is.

Szaradzsoğlu Isztambulban

ISZTANBÜL, április 12. (MTI.) Szaradzsoğlu török miniszterelnök Isztambulba érkezett. A miniszterelnök több napig marad Isztambulban.

Ez alatt tanulmányozni fogja az iparosság kérdését és a lakosság általános érdekeit érintő egyéb kérdéseket.

Amerikai bombázók támadták a kínai Cantont

TOKIÓ, április 12. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Nyolc amerikai bombázó repülőgép pénteken megtámadta Canton lakónegyedét. A támadásnak a polgári lakosság körében halálos áldozatai voltak.

Churchill jelöltje megbukott egy angliai képviselőválasztáson

GENF, április 12. (MTI.) Londonból jelentik: Első ízben történt, hogy az új angol-Commonwealth-párt egy jelöltjét képviselővé választották. A választás a Cheshireben lévő addysburyi választókerületben zajlott le. A londoni sajtó nagy figyelmet szentel ennek a választási eredménynek. A konzervatív lapokban igen nagy meglepetést keltett, hogy nem a Churchill által támogatott jelölt lett a győztes. A Times egyebek között azt írja, hogy Westminsterben élénken megvitatják ezt az eredményt. Valamennyi párt igyekezett belőle az általános néphangulatra következtetni. Az eredmény váratlanul érte a kormány követőit.

Beiktatták a Szabadság-téren Kolozs vármegye még az idén felavatásra kerülő országzászlóit

BUDAPEST, április 12. Az erélyes országzászló nagybizottság elnöksége vasárnap kezdte meg a Szabadság-téren az ezévi avatásra kerülő első felajánlott országzászló lobogók beiktatását. Az erélyes országzászló elé a budapesti Zrínyi-gimnázium növendékei vonultak fel és a zászlót a nagybizottság elnöke, Dr. Dániel Áron, az Országos Magyar Sajtókamara főigazgatója mondott beszédet.

— A magyar nemzet biztonsága ott van az ezeréves határokon — mondotta Dániel Áron. Mi nem aka-

runk ezen túl semmit. Ezt hirdetik az országzászló mozgalomban, ezért ültünk hitet és önbizalmat a nemzetbe. Az eljövendő nagy küzdelmekben még inkább szükség van a teljes és tökéletes magyar egységre, mert saját erőnkre kell támaszkodnunk és nem várhatjuk máshonnan a szerencsét. A ma innen Kolozs vármegyébe és Nógrád vármegyébe kerülő országzászlók is a magyar gondolat egységét védik és őrei lesznek a magyar végeken túl nézve is ennek az egységnek. (MOT.)

A KORMÁNYZÓ MEGTEKINTETTE A TAVASZI TÁRLATOT

BUDAPEST, április 12. A Kormányzó Ur Öfömlétsége vasárnap délelőtt fél 12 órakor megtekintette a Műcsarnok tavaszi kiállítását. A Kormányzó Ur több mint egy óra hosszat gyönyörködött a tavaszi tárlat gazdag anyagában és távozásakor nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról. (MTI.)

A FELSZABADULÁS MÁSODIK ÉVÉT ÜNNEPELTE A DÉLVIDÉK

ZOMBOR, április 12. Az egész Délvidéken lelkes ünnepek közepette emlékeztek meg a felszabadulás második évfordulójáról. Az ünnepségeket a társadalmi egyesületek mindenütt a hatóságokkal és az iskolákkal karöltve rendezték meg. Zomborban már szombaton este fáklyásmenettel kezdődött meg az ünnepség. Valamennyi házát fellebegtették. Vasárnap reggel a katonaság zenés ébrenszót adott, majd a városháza előtt tábortüzet mutattak be, amelyen valamennyi társadalmi egyesület, az iskolák és a hatóságok résztvettek. Ugyancsak ezen a helyen tartották meg a hazafias műsort is, amelyen a katonaság is közreműködött. (M. T. I.)

A BELVÁROSI REFORMÁTUS FERFISZÖVETSÉG Király-utca 22. szám alatti helyiségében, má. április 12-én este fél 7 órakor Vita Sándor országgyűlési képviselő „Erdélyi testvériség” címen tart előadást.

FINNA MARTA AZ „UTÓD”-BAN. A Kolozsvári Nemzeti Színház tegnap délutáni „Utód” előadásán, a távollevő Övedy Zsóka helyett Finna Márta ugrott be nagy sikerrel. Két óra teljesítménye annál is inkább figyelemreméltó, mert a fiatal, tehetséges színésznő próba nélkül játszotta szerepét.

Ezen a héten a 3-as számú husjegyek válthatók be

A Közelítási Hivatal közleménye. Április 12 és 17 között 4 darab 3. számú szelvényre szolgáltatnak ki 20 deka esontos marhahúst a kolozsvári hentesek és mészárosok. Tehát a 2-es husjegyszelvények érvényüket veszítik és csak a 3-as számúak válthatók be ezen a héten.

3 fontos könyv, 3 nélkülözhetetlen cikk kisipari és otthoni készítéséről:

Keményítő készítése házilag. Pótcserizék, pótdextrin, pótgumiabarcum, autó- és bicikligumi pótragasztók, hajtószirogasztó, szobafestő pótkötőanyagok, könyvkötőragasztó, stb. 1.20
Mosó- és piperezsapponok házi főzése lugkó és gyári szappanfőző pótszerek nélkül 3.—
Csont-, bőr- és kazein-enyv házi, kisüzemi és gyári gyakorlati előállítás. Asztalosok, szobafestők, különféle üzemek, akik enyvot használnak, ezen könyv alapján minden külön kiadás és felszerelés nélkül, kizárólag háztartási eszközökkel készíthetnek otthon elsőrendű csont-, bőr- és kazein-enyvot 6.20
Kaphatók az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Védre utánvétellel is azonnal küldjük.

ELLENZÉK politikai naplap
Feloldó szerkesztő
ZATHURECZKY GYULA
Feloldó kiadó:
VITA SÁNDOR